

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Bužnja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrta leta 1 K, Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katastralnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopis se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne pečetnice za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust, inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

„Slov. kršč. socialna zveza“

ima

OBCNI ZBOR

dne 27. aprila 1913 po večernicah pri Sv. Križu na Murskem polju

♦♦♦ v „Slomšekovi dvorani“ ♦♦♦

1. Otvoritev, pozdrav.
 2. Naše izobraževalno delo. Poroča dr. Anton Korošec.
 3. „Orli“, na plan! Govori dr. Karol Verstovšek.
 4. Kaj hočemo v bodoče? Govori dr. J. Hohnjec.
 5. Volitve.
 6. Slučajnosti.
- Prijatelji prave krščanske ljudske izobrazbe uljudno povabljeni! — Mladina pridi v najobilnejšem številu!

Kmetu ali učitelju?

Naši liberalci so sprožili misel, da se naj za poskodovance po zadnjem mrazu da podpora tudi iz deželnega denarja. Znano je sicer, da si noče nobena dežela radi slabih financ naprtiti podpor za uime, ampak da se ta zaževa prepušča državi, katera jo dosejati tudi bolj ali manj vestno vrši. Toda dajmo si v kljub vsemu temu ogledati liberalni predlog.

Nemška večina v štajerskem deželnem zboru ni znala gospodariti. Deželni proračun plava v samih primanjkljajih. Dežela ima vsega dolga skupaj nad 60 milijonov.

Ako hoče sedaj dežela kmetu vsled uime pomagati, potem ne zadostuje samo par tisočakov, kakor je bilo to dosejati v navadi, ampak potem je treba globoko seči v žep. Toda dežela nima razpoložljivega denarja. Trebalo bi torej napraviti nov dolg ali pa zvišati doklade. Na eni strani dati podporo, na drugi zvišati doklade, to pa je isto, kakor vzeti iz desnega žepa in dati v levega.

Zato je treba misliti na drugo pot. Liberalci naj nam dovolijo, da tudi tokrat mi mislimo za-pje, kajti pri vsem spoštovanju njim vendar ne prisodimo toliko

Bolezen sv. Očeta.

O bolezni sv. Očeta izvemo sedaj natančnejše podatke. Glavna bolezen, na kateri trpijo, je vnetje bronhij (rogovilasto razvrščene cevi, v katere se razdeli sapnik in ki vežejo sapnik s pljučami). Vnetje bronhij ali bronhialni katar je vrsta plučnega vnetja, ki prav rada nastopa kot posledica influence. Bolezen je zelo muhasta, nastopa popolnoma neredno, zaporedoma se menjujejo katar, vročica, majhno zboljšanje, zopet napad, kašelj itd. Vnetje bronhij se ne razprostre čez vsa pljuča, ampak napade le točko, kjer se sapnikove cevi spajajo s pljučami. Tam se usadi, se razvije in poneha, potem pa se preseli na drugo točko, kjer zopet nastopi z vsemi svojimi spremenljivimi lastnostmi. Vsled tega je umljivo, da pri vnetju bronhij ne vemo po prvem ali drugem zboljšanju, ali je že konec bolezni, ali pa se je zopet na drugi točki pluč znova pričela. Ako je napadov več in ako prihajajo drug za drugim, potem je bolezen za stare ljudi smrtno-nevarna, ker jih preveč oslabi. Zato tudi sedaj slišimo, da so sv. Oče zelo slabi, da je delovanje srca precej oslabeo, da tudi ledvice ne opravljajo več dobro svoje naloge. Vendar zdravniki niso izgubili upanja. Nasprotno pravijo, da so sv. Oče že izven nevarnosti, ako se nenadoma ne vrne bolezen, kar pri vnetju pluč ni izključeno.

Sv. Oče imajo dva zdravnika, ki prihajata v tej bolezni k njim. Pišeta se dr. Makiafava in dr. Amici. Vsak dan morejo papeža obiskati tudi njegove sestre in nečakinja ter dalje časa ostati pri njih. Službeno imajo seveda opraviti pri papežu vsak dan v kljub bolezni njegov glavni tajnik in drugi njegovi uradniki.

brihtnosti, da bi sami prišli na pametno novo misel. Kakor znano, dela državni zbor nove davke. V maju ali v juniju bodo sprejeti. Iz teh davkov bo nakazala država precejšnje svote tudi deželam. Štajerska dežela dobi baje blizu 2 milijona.

Kakor znano, hočejo liberalci ta dva milijona takoj nakloniti učiteljem. In sicer brez deželnega zbora in njihovih sklepov. V obliki draginskih doklad bi naj deželni odbor porazdelil 2 milijona kron učiteljem. Tako hočejo in zahtevajo liberalci. Pri tem čisto pozabljajo na okrajne ceste, na brezobrestna posojila, na regulacije in na druge nujne gospodarske potrebe. Na take zahteve mislijo samo, kadar je treba zabavljati čez obstrukcijo, ne pa kadar je par milijonov denarja na razpolago.

Ker bo gotovo beda našega kmečkega prebivalstva letos večja nego je beda učiteljstva, ker učiteljstvo prav lahko še vsaj eno leto počaka, zato bi bila naša stranka čisto zadovoljna s tem, da se ona dva milijona letos razdelita poskodovancem po snegu. V to ni treba deželnega zbora, ni treba opuščati obstrukcije, ni treba nalagati novih doklad, nam in liberalcem se lahko ustreže: da kmet dobi izdatno podporo za škodo, katero mu je napravil sneg.

Liberalcem torej ni treba zmerjati čez obstrukcijo, ne čez slabo stanje deželnih financ. Denar bo kmalu tukaj in liberalcem se je samo treba odločiti, komu naj se da, ali kmetu ali učitelju.

Na Balkanu.

Na borzahi se dvigajo cene vrednostnih papirjev, najboljšee znamenje, da milijonarji in spekulant svetovnega položaja ne gledajo v mračni svetlobi. In ti ljudje dobro vedo, na katero stran se bo v bodoče zasukalo svetovno kolo, posebno spekulant, med katerimi se baje nahajajo mnogi uradniki različnih ministrstev za zunanje zadeve. — Za Avstrijo je položaj ta: Na severu proti Rusiji je izginila vsaka nevarnost, zato se je tudi večina rezervistov poslala domov. Rezervisti pa, ki so morali na jug, na srbsko in črnogorsko mejo, še ostanejo tam, dokler se napete razmere na Balkanu popolnoma ne poležejo. Vendar se ni bati, da bi Avstrija proti katerikoli državi rabila orožje. Z Bolgarijo smo si prav dobri, Srbija je itak storila vse, kar je Avstrija zahtevala od nje, Črna gora pa bo tudi danes ali jutri mirno vtačnila svoj meč zopet v nožnico.

Toda o balkanskih zadevah bomo morali menda še precej časa govoriti in pisati. Sicer se bo sedaj sklenil mir med balkanskimi državami in Turčijo,

toda potem se bodo še-le začela dolgotrajna pogajanja zaradi meje med Bolgarsko in Turčijo, zaradi Egejskih otokov, zaradi južne meje Albanije, zaradi srbskega trgovskega pristanišča na albanski obali in zaradi vojne odškodnine, ki jo zahtevajo balkanski zavezniki.

Da so Bolgarija, Srbija in Grška za mir, je brezdvomno. Vse tri države so sprejele posredovanje velesil in se bo trajno premirje podpisalo baje že ta teden. Pravzaprav pa traja mir že od preteklega tedna, toda samo na podlagi ustnih pogovorov. In kaj je s Črno goro? Nekatera poročila zatrjujejo, da se je tudi Črna gora uđala in sprejela posredovanje velesil za mir, druga poročila pa vedo poveđati, da kralj Nikita še vedno stoji s svojo vojsko pred Skadrom ter obeta vojakom, da bodo (pravoslavno) Veliko noč dne 27. t. m. slavili v Skadru. Toda vsi vemo, da bo tudi ako so zadnja poročila resnična, Nikitovega ustavljanja kmalu konec, kajti Rusija je odmaknila svojo roko od Črne gore in jo tako prisilila, da se prej ali slej uđa volji velesil, ki hočejo Skader za Albanijo.

Nemški listi so polni poročil, da vlada med Bolgarijo in Srbijo zaradi osvojenega ozemlja velika napetost in da je vojska skoro neizogibna. Stvar je takaka: Srbija in Bolgarija sta že pred vojsko naredili pogodbo, kaj ima ena, kaj druga dobiti, ako bo vojska srečna. Kakor znano, so imeli Bolgari v vojski najtežje stališee, kajti Turčija se je z vso vojno silo vrgla na Bolgarsko, dobro računajoč, ako to uničim, potem so tudi drugi zavezniki izgubljeni. Prodiranje Srbov in Grkov ni bilo tako težko, kajti glavna turška moč je stala proti Bolgarom. Zato so prišli Srbi in Grki pri svojem prodiranju v kraje, ki po pogodbi, sklanjeni pred vojsko, morajo pripasti Bolgariji. Nerazsodni Srbi in Grki seveda sedaj zahtevajo po časnikihi, da zavzete kraje na vsak način obdržijo, posebno Srbi, ki kažejo na svojo pomoč pred Odrinom. Te časnikarske boje izrabljajo sedaj Nemci, rekoč, kmalu bo vojska. Toda krvave vojske ne delajo časniki, ampak kralji in njih ministri. Ti pa dobro vedo za pogodbo pred vojsko, vedo tudi, da bo Rusija vse poskusila, da se preporne točke mirnim potom razrešijo in končajo. Saj je glasom pogodbe ruski car razsodnik v vseh prepornih zadevah, ki bi nastale vsled vojske med zavezniki.

Kaj je s Črno goro?

Popolnoma nasprotujoče vesti prihajajo zaradi dogodkov pred Skadrom, tako, da je težko razbrati, kaj je res in kaj izmišljotina. Da so naši čitatelji na vse slučajnosti pripravljeni, bomo priobčeli zaporedoma vsa različna poročila.

in moli k Bogu za milost. Malo kasneje, ko je papež prisotne blagoslavljal, je opazila, da jo sv. Oče gleda in v tem hipu je ozdravela. Ni se dotaknila njegove halje, samo navaden pogled jo je na mestu ozdravil. To dekletce je sedaj v Rimu gojenka pri redovnicah Sreca Jezusovega „alla Trinita del manti“. Njena mati je prestopila v katoliško cerkev.

Majhna Francozinja je imela že 11 let, pa še ni mogla hoditi. Pred dvema letoma so jo pripeljali stariši v Rim. Z roditelji je bila pripuščena k sv. Očetu. Ko je že prišel sv. Oče v dvorano, kjer so čakali gostje na sprejem, mu je rekel otrok: „Sv. Oče, prosim za veliko milost!“ — Sv. Oče ji odgovori: „Naj ti Bog da vse, kar želiš!“ — Ko je bil sprejem končan, jo je hotel vzeti oče v naročje, da bi jo odnesel, a otrok pravi: „Mislim, da bom lahko sama šla“. In dekle, ki ni storilo še nobenega koraka, hodi sedaj, da jo vsi vidijo. Ozdravela je. Ko so se srečni stariši hoteli pozneje zahvaliti sv. Očetu, je ponižno odgovoril: „To je moč božja, to niso moje stvari.“

Neka dobra Španjolka je došla v Rim s svojim zaročencem, čegar mati je ležala doma močno bolna. Zaročenca sta prišla k sv. Očetu in ga prosila, da bi podpisal neko sliko za bolnico, ki nima močnega upanja več, da ozdravi. A sv. Oče pravi: „Ne, verujte mi, ne bo še umrla; še 10 let bo živela“. Isti dan sta zaročenca prejela brzojavko, da se materi boljša.

Mati deseterih otrok je ležala težko bolna in je v svoji žalosti vzkliknila: „Mati deseterih otrok ne sme umreti! Moj Bog, daj mi zdravje zaradi prošnje papeža Pija X.“ — In smrt je slišala bolestni klic matere; mati je ozdravela.

Pri javnem sprejemu poljubi prstan sv. Očeta

Trdi se, da je tudi Črna gora brezpogojno sprejela predloge velesil glede mirovnega posredovanja in da ne bo nadaljevala v obstrreljevanjem Skadra. Kralj Nikita pripravlja oklic na črnogorski narod, v katerem bo razjasnil, da je nemogoče se boriti proti celi Evropi. Treba je namreč znači, da so velesile hotele poslati vojaštvo v Skader in tako postaviti Nikito pred vprašanje: ali hočeš ustaviti obleganje, ali pa hočeš streljati na vojaške velesil — potem imaš z nami vsemi opraviti. Kralj Nikita je uvidel, da proti velesilam, ako ga Rusija ne podpira, ne more uspeti in se je uđal.

Srbska glasila poročajo, da so začele srbske čete že odhajati izpred Skadra. Prevažajo jih grške ladje. Druga poročila pa pravijo, da so se le nekateri srbski vojaki odpeljali po grških ladjah domov, drugi pa še stoji pred Skadrom, preoblečeni v črnogorske uniforme. Tudi topov se je baje le par starih odpeljalo po morju, drugi imajo pa svoje cevi še vedno obrnjene proti Skadru.

Vedno se še namreč vzdržuje tudi vest, da se kralj Nikita na noben način noče uđati. Kralj je baje izjavil: „Neresnično je, da bi Črna gora za to, da bi opustila obleganje Skadra, sprejela kako denarno podoro. Črna gora se hoče boriti naprej in bo žrtvovala vse, da Skader osvoji.“ Nasproti vojakom se je baje Nikita izjavil: „Otroci, Velika noč (pravoslavna je še-le dne 27. t. m.) bomo obhajali v Skadru.“

Brodovje velesil še vedno kuri premog pred črnogorskimi in albanskimi obrežjem, ne da bi imelo kaj posebnega opraviti.

Spor med Bolgarijo in Srbijo?

Nedvomno je, da so si bolgarski in srbski časopisi radi bodoče meje na osvojenem ozemlju v laseh. Iz tega sklepajo, da si bosta tudi bolgarska in srbska vlada kmalu skočili v lase in da se bo spor poravnal z orožjem. Nemški časnikarski mazači vedo celo že za bojno torišče bodoče vojske med Bolgarijo in Srbijo. Tako piše nek nemški prismojenec, da se bo vojna med Bolgarijo in Srbijo razvila v dolini reke Vardar. Srbijo bo podpirala Grška, Bolgarijo pa Avstrija. Škoda, da ta nemški modrijan noče izdati, kdo bo zmagal, potem bi vojske sploh niti treba ne bilo. Toda nevarnosti za vojsko niso tako velike, kakor bi Nemci radi, katerim bi se dopadlo, ako bi se Slovani med seboj klali in morili. Čujmo nekatere resne glasove!

Bolgarski vladni „Mir“ izjavlja z vso odločnostjo, da se pogodbe med Srbijo in Bolgarijo med vojsko kar se tiče Bolgarije, niso nič izpremenile, ker je bilo vse, kar je Srbija med vojsko ukrepala, natančno v pogodbah določeno in ker je določba o meji med Bolgarijo in Srbijo popolnoma jasna in natančna. „Mir“ zahteva, naj se pogodbe med Srbijo in Bolgarijo od februarja do septembra leta 1912 objavijo. Bolgarska vlada bi proti tej objavi ne imela ničesar.

Predsednik bolgarskega sobranja, dr. Danev, ki je igral v diplomatičnih rečeh zadnjega časa veliko vlogo, se je o srbsko-bolgarskem mejnem sporu izjavil tako-le: „Z ozirom na to, da se pogovori med nami in Srbi radi bodoče meje niso še niti pričeli, obžalujem, da ta hip ne morem javno razglabljati naših vzajemnih razmer.“

Neki ruski diplomat pa izjavlja, da do spopada med Srbijo in Bolgarijo radi razdelitve ozemlja nikakor ne sme priti. Prizadeži krog mora upoštevati skupne koristi Balkana; naj že odpađe pri delitvi ozemlja malo več na tega ali onega — dejstvo je, da je položaj posameznega zaveznika, zlasti pa zveze kot celote, veliko ugodnejši, nego je bil pred enim letom. Stanje, ki se ustvari po vojni, tudi ni smatrati za zadnje in končno rešitev balkanskega vprašanja; ako bo torej sedaj morda kak posamezen zaveznik popolnoma zadovoljen v svojih zahtevah, drugi pa ne, naj gleda poslednji v bodočnost. Kar se tiče Srbije in Črne gore, morata upoštevati, da sedaj mejita druga ob drugo, kar je za obe največjega pomena. Rusiji je obstanek in razvoj balkanske zveze kot celote najvišja zahteva.

Glavni naskok na Odrin.

Bolgarski vojni načrt za zavzetje ni bil samo najskrbnejše in najtočnejše pripravljen, ampak tudi do pičice natančno izvršen. Bolgarske čete južnega dela same niso vedele, da ima njihovo gibanje pri glavnem naskoku le zapeljaven pomen; zato so prodirale z nevdržno odločnostjo. Turki so bili popolnoma prepričani, da prihaja od juga glavni napad in so se tukaj najbolj branili. Tukaj je bil boj „na nož“ najsrdečiji in tukaj so bolgarske čete vkljub velikemu naporu najmanj napredovale, seveda je bilo to vse popolnoma po načrtu bolgarskega generalnega štaba. Med tem so pa pod varstvom artilerije naglo prodirale bolgarske čete na vzhodnem delu. Tukaj je poleg artilerije imela pehota važno nalogo; nasprotno pa Turki ravno na vzhodnem delu niso imeli mnogo pehote, ampak večinoma samo artilerijo. Turki so bili popolnoma iznenađeni. Boja „na nož“ na vzhodnem delu skoraj ni bilo, ker so Turki v največjem strahu bežali. Artilerija vzhodnega dela je v odločilnem trenutku (dne 25. marca popoldne in 26. marca zjutraj) delovala s toliko natančnostjo in silovitostjo, da je v enem dnevu (skoraj v 12 urah) glavne turške utrdbe dobesedno zdrobila v prah. Pri tej priliki je bolgarska artilerija pokazala svojo velikansko moč, spretnost in natančnost.

Sedaj lahko razumemo, kako so se mogle prav do odločilnega trenutka širiti vesti o slabosti bolgarske artilerije. Bolgari so znali skrbno skrivati glavno

moč bolgarske artilerije in so hladnokrvno prenašali neugodne vesti o svojem topništvu. V odločilnem trenutku je pa bolgarska artilerija sijajno izvršila svojo nalogo. Bolgari sami niso pričakovali, da bodo tako hitro osvojili Odrin. Toda nevdržno navdušenje pehote, čudovita spretnost in uničevalna sila bolgarske artilerije je nepričakovano pospešila zavzetje vzhodnega dela ter odprla bolgarski vojski prosto pot v Odrin.

Zanimivosti o zavzetju Odrina.

Odrin je najbolj utrjen na vzhodni strani; na tej strani je že naravni položaj ugoden za obrambo in tukaj so bile najsilnejše turške utrdbe. Ta stran trdnjave se je zdelo Turkom nepristopna in zato posadka na tej strani ni bila najmočnejša. Najmanj utrjena je bila južna in jugovzhodna stran Odrina. Od tukaj je Šukri-paša pričakoval glavnega napada in tukaj je zbral najboljše čete svoje posadke. Bolgari so vse to dobro vedeli; vedeli so, da se morejo tudi slabejše utrdbe krepko braniti, ako je obramba dobro pripravljena in urejena. Zato so se Bolgari odločili, da bodo napadli Odrin na vzhodni strani, kjer so se Turki čutili najbolj varne. A ta svoj načrt so skrbno skrivali; celo bolgarska vojska ni dobro vedela za načrt. Po tem načrtu je bolgarski generalni štab vstrajno in previdno pripravljaj glavni napad. Poldrugi mesec so rabili, da so primerno razpostavili oblegovalne topove in drugo artilerijo, natančno premerili vse razdalje in s popolno natančnostjo namerili topove na natančno določene cilje. Pri tem opravilu so imeli največje težave na vzhodnem delu, ker so tukaj najtežavnejša tla in ker so Bolgari posebno na tej strani skrivali svoje postojanke. A vendar se jim je posrečilo, da so na vzhodni strani postavili oblegovalne topove samo 400 metrov oddaljene od turških postojank, eno baterijo celo v razdalji samo 300 metrov od turških postojank. Na vzhodnem delu so streljali samo iz toliko topov kolikor je bilo neobhodno potrebno, in Turki prav do odločilnega trenutka niso vedeli, da je na vzhodnem delu zbrana najkrepkejša bolgarska artilerija in glavna vojna moč.

Slovenci strežejo Šukri-paši.

Nekdaj so turški paše hodili pleniti na Slovenko in so odvajali slovenske mladeniče in dekleta na Turško v sužnjost. Sedaj pa vjetemu Šukri-paši, bivšemu poveljniku Odrina, strežejo v Sofiji Slovenci in Slovenke. Slovenka Ivanka Noč, ki služi v Sofiji, piše listu „Gorenjec“: „Hotel „Splendid“ v Sofiji je veličastna stavba s štirimi nadstropji, stoječa sredi mesta blizu kraljevega dvorca. V najemu ima hotel g. J. Kenda, ki je bil prej gostilničar v Ljubljani. Njegova gospa soproga je hči gostilničarja g. Peternela „Pri Triglavu“ na Bledu. V tem hotelu je zaprt Šukri-paša in 8 drugih paš ter 100 turških častnikov. G. Kenda ima 42 poslov, namreč 30 Bolgarov in 12 Slovencev in Slovenk, ki strežejo vjetnikom. Med Slovenci je v hotelu Peternelova Franceika s svojim možem ter jaz (Ivanka Noč) in Kristina Pšenica z Dovžem. Šukri-paša je silno prijazen in daje poslom velike napitnine, nekateri Turki so pa zelo divji. Vjeti Turki so s služabniki vred v hotelu zaprti, da se ne morejo nikamor ganiti. To pa zaradi tega, ker so prišli vjetniki iz Odrina, kođer razsajata kolera in vročinska bolezen ter baje celo kuga. Bati se je, da bi se te bolezni ne zatrosile po Sofiji, zato smo vsi skupaj kontumacirani (zaprti).“

Boj alkoholu!

Protialkoholno društvo za Štajersko je potrjeno in kmalu začne s svojim delovanjem. Pripravljalni odbor se s tem obrača na vse domoljube in na ljudstvo, da z združenimi močmi nastopimo boj proti alkoholu, ki naravnost preti s poginom našemu narodu. Znane so besede slavnega državnika Gladstona, ki jih je leta 1880, spregovoril v angleški zbornici: „Alkohol napravi dandanes več škode, kakor vse nesreče prejšnjih časov: lakota, kuga, kobilice, vojska itd.“ Ali se ne uresničuje to prav v naši ožji domovini? Alkohol nam podivjuje mladino, uničuje dušne in telesne moči, razdira mir v družinah, požira posestva, polni ječe in bolnišnice, zastavlja javno in zasebno življenje. Zlasti žganjopitje se ponekod širi v takem obsegu, da je naravnost groza, zastruplja celo otročiče v zibelki in v materinem telesu, kratko, alkoholizem postaja pravo narodno in socialno zlo. Ali se da kaj proti temu storiti?

Vzgleđ drugih dežel nam je porok, da se da tudi temu odpomoči. Še l. 1829. je prišlo na Švedskem na človeka povprečno 69 litrov žganja na leto. Slično je bilo na Norveškem. Dandanes so to najbolj trezne dežele. Na Angleškem, v Nemčiji, v Severni Ameriki mogočno napređuje treznostno gibanje. — Res pa je tudi, da ni lahko kake stvari, o kateri bi bilo v vseh slojih toliko predsodkov, nevednosti, razvad, zlorabe, kakor glede alkohola. Pred vsem je treba ljudstvu pouka in vzgleđa. Nad propalostjo pijanca, ki leži v jarku, se gnusi novodobna družba, a ne pomisli, da je sama kriva takih izrodov, iz njenega osrčja izhajajo pijanci, v njenem ozračju se ređijo. Morda zadenj naš klic v nekaterih vrstah na čuđen posmeh, češ, pilo se je nekđaj in pilo se bo naprej, to se ne da odpraviti. Na to odvrčamo: Naš klic je silno resen, na kocki je zdravje in obstoj našega naroda. Ako gre tako naprej, bo alkoholizem kmalu prevzel ves naš narod, raztegnil se bo celo čez ženstvo in otroke, in od tistega časa, ko alkoholiki dobijo večino v celoti našega ljudstva, lahko z nepobitno gotovostjo raču-

namo: čez pol stoletja ne bo nobenega zdravega Slovenca več; iskati jih bo le še v ječah, v bolnišnicah, norišnicah in — v jarkih. Kdor ne verjame, naj študira statistiko norcev, zločincev, bolezni in nasledkov alkoholizma na potomstvu.

Zalostno bi bilo, če bi zmernostno gibanje pri nas ne našlo odziva. Tedaj bi prišel čas, ko bi se na Slovenskem Štajerskem nad našimi grobovi lahko postavila velikanska piramida praznih sodov in steklenic z napisom: Tujec pomisli: Tukaj je nekđaj bival zdrav, nadarjen, krepek slovenski narod, a njegov sovražnik ga je zastrupil z alkoholom in njegovi voditelji niso imeli smisla, da bi mu pravočasno odprli oči. S svojo zanikarnostjo in slabim vzgledom so ga sami pehali v pogubo. — Če se pa hoče proti pijančevanju kaj uspešnega storiti, je neobhodno potrebno protialkoholno društvo. Vzgleđ so nam druge kulturne države. Naše protialkoholno društvo „Sveta vojska“ je namenjeno vsem stanovom, vsem slojem, brez razlike stranke. Vsak stan, vsaka stranka ima v svojih vrstah nesrečne žrtve alkoholizma; v tem oziru nimamo drug drugemu ničesar očitati, ampak skušajmo rajši rešiti in popraviti, kar se da.

Društvo ima dvoje vrste udov: 1. popolni abstinentje, 2. zmerniki, ki ne pijejo nobenega žganja, druge pijače pa zmerno. V Mariboru osnovano društvo naj bi bilo osrednje društvo za celi Spodnji Štajer, v posameznih župnijah pa se naj ustanovijo krajevna društva. Pravila za to se dobe pri osrednjem društvu. Društvo se sicer opira tudi na versko stališče, pa nikogar k temu ne sili. Če komu ne ugajajo verske „dolžnosti in koristi“, ki jih obsega par. 11 pravil, jih lahko pusti, glavna reč je: trezen bođi! Zlasti se obrabčemo na tri stapeve, ki so pred vsemi poklicani ljudstvu v tem oziru dajati pouk in vzgleđ: duhovniki, učitelji in zdravniki. Poprimite se vsak v svojem delokrogu človekoljubnega dela, poučujte, svarite ljudstvo in zlasti še šolsko mladino! Ker pa besede mičejo, a vzgleđi vlečejo, bodite sami zvesti udje protialkoholnega društva bodisi kot abstinentje ali kot resnični zmerniki. — Pripravljalni odbor protialkolnega društva „Sveta vojska“ v Mariboru.

Politični ogled.

— **Prestolonaslednik Franc Ferdinand** pride vsako pomlad s svojo družino na Jadransko morje, da žvija lepoto naših krajev in si v zdravem morskem vzduhu zopet osveži svoje zdravje. Več let je zahajal na otok Brioni, letos pa se je naselil na nekdanjem gradu mehikanskega cesarja, Miramare pri Trstu. Sovražniki prestolonaslednikovi, to so vsenemški protestantski kričači, so iz tega vsakoletnega njegovega izleta na Jadransko morje skovali zlobno orožje proti našoj vođi Francu Ferdinandu. Po svojih listih so objavili laž, da je Franc Ferdinand nevarno bolan, da se bo odrekel prestolu in druge reči. Tudi celjska „Deutsche Wacht“ je prinesla to zlobno vest, ne da bi jo bil državni pravdnik zaplenil. Prestolonaslednik je veren katoličan, ljubi vse avstrijske narode z enako ljubeznijo, ne bo nikdar služil s svojo politiko prusovskim kraljem, ampak le svoji avstrijski domovini, zato je samoumevno, da ga proglašajo vsenemci in protestanti za bolanega. Toda hvala Bogu, našoj vođi je popolnoma zdrav in se vestno pripravlja na svoj težaven vladarski poklic.

— **Skupni ministrski svet** se je vršil dne 21. t. m. na Dunaju pod predsedstvom zunanjega ministra grofa Bertholda. V njem se je sklenilo, da delegacije ne bodo zborovale pred jesenjo in da rezervisti na jugu še ne bodo smeli domov, dokler se balkanske razmere popolnoma ne razjasnijo. Vojni minister Krobatin je poročal, da bo dal še-le v prihodnjem ministrskem svetu račun, koliko so stale naše vojne priprave. Govori se, da že nađ pol milijarde. Zahteva, naj se zopet zviša število rekrutov, se tokrat še ni stavi-la.

— **Državni zbor** so nameravali sklicati dne 5. maja. Toda ker so se razbila pogajanja za spremembo volilnega reda v Galiciji, so izjavili Rusini, da bo do z obstrukcije zabranjevali tako dolgo delovanje državnega zbora, dokler se jim v Galiciji ne pripozna v volilnem redu njih pravice. Tudi med Čehi in Nemci je v sedanjem trenutku večja napetost kot prej. Češki deželni zbor je sklenil najeti novo posojilo, a nemški odborniki tega ne dopustijo in finančni poročevalec Nemeec dr. Urban je odložil poročevanje. Namesto njega je deželni odbor vpostavil Čeha za poročevalca in posojilo se bo najelo. Vsled tega seveda velika zamera pri Nemcih. — Ministrski predsednik posređuje med Rusini in Poljaki ter med Čehi in Nemci, toda malo upanja je, da se mu to posreči že do 5. maja. Zato bo baje državni zbor sklican še-le za sredino maja.

— **Gališki deželni zbor** ne bo sklican, ker so se pogajanja med Poljaki in Rusini zaradi spremembe volilnega reda popolnoma razbila. Rusini so v Galiciji tlačeni od Poljakov kakor mi Slovenci na Štajerskem od Nemcev. V deželnem zboru so imeli le maloštevilno zastopstvo, zato so zahtevali spremembo volilnega reda. Pogajanja z njimi so vodili poljski konzervativci, ki so slični našim slogašem. Pri zadnjih deželnozbornih volitvah so konzervativci izrinili vse duhovnike in vse odločno katoliške može, razven dvuh, iz državnega zbora. Isto so hoteli sedaj doseči v dež. zboru z novim volilnim ređom. Rusinom so sicer izpolnili njihove zahteve, a v poljskem delu Galicije so volilne okraje tako zveržili, da bi v njih zmagali židje nađ katoličani. Gališki škofje so za to nakano iz-

vedeli še-le sedaj, ko se je za vsebino pogajanj izvedelo tudi v javnosti, ter izjavili, da sicer nimajo nič proti Rusinom, toda poljskih katoličanov nečejo izročiti židovskemu političnemu vplivu. Izjava škofov je tako močno vplivala na poljsko katoliško javnost, da so se pogajanja takoj razbila. Rusini so sicer pri tem oškodovani, toda krivdo nosijo linavski konzervativci. Pravijo, da bo deželni zbor razpuščen. Drugi zopet trdijo, da bo moral odstopiti sedanjí cesarski namestnik, ki je sam konzervativec in ki škofov ni pravočasno poučil o vsebini volilne spremembe.

— **Slovani v Šleziji.** Nemci so povsod enaki. Pri nas na Štajerskem bi radi nas Slovence oropali vseh narodnih pravic v uradih in šolah. K sreči imamo Slovenci deželne poslance, ki so v obstrukcijo zaklicali obilim Nemcem „Stoj!“ Enaki nestrpnosti kot pri nas na Štajerskem so Nemci v Šleziji. Tamošnji deželni zbor razpravlja sedaj o šolskem predlogu Nemcev, po katerem bi se občina omejila pravica, ki jo še imajo do sedaj pri imenovanju učiteljev in bi na ta način slovanske občine izgubile še zadnje pravice, ki jih imajo glede šole. Pri tozadevni razpravi v deželnem zboru dne 17. aprila so češki in poljski poslanci odločno nastopili proti omenjeni postavi. Ko je pričel poslanec Gudrih govoriti češki, je nemška večina izzivalno zapustila zbornico. Slovanski poslanci so radi tega začetkom grozili z najhujšo obstrukcijo. Končno je izjavil voditelj manjšine, poljski poslanec dr. Michejda, da je opozicija pripravljena, privoliti v primerne kompromisne predloge. — Nemci bi nas Slovane radi povsod pritiskali ob steno. Pa mi se ne damo več! Časi suženjstva so minuli.

— **V Nemčiji** se godijo lepe reči. Ko se je v rusko-japonski vojski izvedelo, da so posebno višji krogi na Ruskem ob priliki vojske delali tudi precej močno za svoj žep, se je ves nemški svet zgražal, češ, kaj takega je pri nas nemogoče. V nemškem državnem zboru pa je odkril sedaj poslanec Libkneht, da se tudi v nemški armadi nahajajo take propalice. Uradniki Krupove tovarne za topove, ki je zlivala tudi Turkom topove, so podkupovali nemško vojaštvo, da jim je izdajalo tajnosti, ki se tičejo oboroženja nemške armade, in da so ti uradniki prodajali tajnosti tudi francoskemu vojaštvu. Cesar Viljem je velik prijatelj Krupov, istotako mnogi višji nemški častniki. Ta zadeva kaže na precejšnjo propalost v nemški vojski. — A predno se je izvedelo za te umazanosti, nemčija precej zarožljala proti Franciji, ker so v francoskem mestu Nancy natepli Francozi par Nemcev. To sicer ni bilo vitežko dejanje od strani Francozov, toda surovost Nemcev je tolika in tako mogostranska, da imajo najmanj opravičenosti, se pritoževati nad nasilnostjo drugih narodov.

— **V Belgiji** je, kakor smo že v zadnji številki naznanili, izbruhnil splošen štrajk socialno-demokratskih delavcev. Štrajka nad 400.000 delavcev po celi Belgiji. Kakor znano, hočejo izsiliti splošno in enako volilno pravico, ker jim sedanja razmerna volilna pravica ne ugaja. Liberalci podpirajo štrajk socialnih demokratov z denarjem in časopisjem. Liberalizem je oče socializma, zato pa oče podpira sina. Mir se doseže šele nikjer ni resno kalil. Vendar se je bati nemirov, čim dalje bo trajal štrajk. Vlada ima pripravljeno vojaštvo. Navadni delavci socialisti dobivajo iz zaklada za štrajk vsak dan podporo, ki pa ni tako velika kot vsakdanji zaslužek. Pač pa dobivajo socialno-demokratski voditelji polne plače in za svoja pota in nenavadne trude še tudi posebne nagrade. Sedanja vlada v Belgiji je katoliška, kralj je bolj liberalen zato pa socialno-demokratski voditelji upajo na zmago. Če pa tudi zmagae ne bo in ostane katoliška vlada na dalje na krmilu, bodo imeli škodo samo delavci, ne pa njihovi rdeči voditelji.

— **Napad na španskega kralja,** ki ga je brez uspeha izvršil dne 13. t. m. socialist Alegre, se je že skoro popolnoma pozabil v javnosti. Na Španskem so ti napadi tako pogosti, da smo jih že navajeni ter jih tem hitreje pozabljamo. Španski kralj Alfonz je v tem oziru zelo hladnokrven. V svoji kraljevi palači ima baje posebno dvorano, v kateri ima spravljene vse spomine na različne napade, ki so se že namerjali nanj. Tudi Alegrov samokres je že spravil v dvorano med te čudne spomine.

Sneg in mraz.

Zadnji mraz, ki je našim vinogradnikom in sadjarjem prizadjal toliko škode, je obiskal skoro vso Sr. Evropo. Od vseh strani poročajo o neprimerno veliki škodi, ki jo je povzročil posebno v vinogradih in na sadnem drevju. Rano sadje in zgodnje vrste trt so skoro povsod popolnoma pozeble. Ljudstvo bridko toži, kje bo vzelo denar za davke, obresti in druge potreščine.

Iz ljutomerskih gorice poročajo: Zelo smo se letos veselili ugodne vinske letine. Steli smo že kavrnke; posebno burgundce, traminec, zlahtnina in druge boljše vrste trt so imele po nekod že po 5 cm dolge poganike, celo izabela je imela že vsa očesa razvita. Kavrnke smo našli že na prvem členu, kar je znak posebne rodovitnosti. Marec, breskve, črešnje, rane hruške in jabolane, so bile do nedelje, 13. t. m. že vse v cvetju. A prišel je sneg in po njem mraz, kateri nam je uničil skoro ves naš up na dobro letino. Vsa očesa na trtah, ki so bila le količkaj razvita, so uničena. Edino pozne vrste trt, kakor rizling, silvanec i. dr. so ostale nepoškodovane, ker so bila očesa še speča. Splošno se ceni, da je v ljutomerskih goricah 6 desetih letošnje vinske letine uničene. Proč je tudi vse rano sadje, edino slive, pozna jabol-

ka in hruške so ostale. V bližnjem Prekmurju je bil mraz še hujši kot pri nas.

Hudo prizadete so tudi haloške in bizeljske gorice. Vinogradniki iz Haloz poročajo: Po noči od 13. na 14. aprila nam je mraz, ki je dosegel celo 5 stopinj pod ničlo po R., uničil skoro vse v njem na dobro vinsko letino. Da bi ubranili mraz, smo nekateri vinogradniki zažigali po vinogradih gromade raznega kuriva, a ni nič pomagalo, ker je bil pritisk mraza prehud in je le malo vinogradnikov pripravilo tvarino za zažiganje. Nasledki mraza so se najbolj poznali v ponedeljek, dne 14. aprila. Vse trtne mladje in napeta očesa, vse sadno cvetje je bilo uničeno. Izmed sadnega drevja so najbolj trpeli orehi, marec in črešnje. Upamo še sicer, da se bodo pri trtah razvila rezervna očesa zopet, a trta se bo mnogo zakasnela, trpela bo na moči, pa tudi nastavek kavrnkov je za eno leto proč.

Iz Slovenske Bistrice poročajo: Hud mraz je uničil v naši okolici ne samo letošnje trgatve, ampak tudi sadno letino. Celotleteljska in žito na polju so občutno trpela, ker je zemlja močno zmrznila. Naš up je splaval po vodi.

V okolici Brežic je vzela slana večina vso letošnje vinsko letino. Mraz je znašal 4 do 5 stopinj. V brežiškem okraju se ceni škoda na milijon kron.

Na Niž je avstrijskem je vinska letina za letos do cela uničena. Trsje, ki je bilo že v skoku, je tako pozeblo, da so tudi rozge postale črne in bo morala poganjati trta iz zemlje. Sadno drevje na Nižjem Avstrijskem ni tako hudo trpelo, ker bolj pozno poganjajo.

Na Ogrskem je uničena vinska letina posebno v slovitih tokajskih vinogradih. Na tamošnjem muškatu so po nekod celo rozge popokale.

Na Kranjskem, v Vipavi in Gorisškem mraz sicer ni bil tako občuten, a uničena je vendar ena tretjina vinske letine. V Dalmaciji in Istri pa je mraz le neznatno škodoval.

Zelo hudo pa so prizadeti vinogradi v Nemčiji (Porenje), v Švici in vzhodni Franciji. Kakor poročajo listi, je bil mraz tam še hujši kot pri nas. V Porenju je bilo 13. aprila n. pr. 7-8 stopinj mraza. Poškodovani so vinogradi tudi v Italiji. Slovenski romarji, ki so se vračali iz Rima, pripovedujejo, da so videli, kako so imeli Italijani trte zavite v papir, da bi jih obvarovali pred mrazom.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

27. nedelja: 5. po Veliki noči, Peregrin, duhovnik; Anastazij.	} Križevco.
28. ponedeljek: Pavel od sv. Križa; Vital, mučenec.	
29. torek: Peter, mučenec; Robert, opat, Antonija.	
30. sreda: Katarina Sij. dev.; Marijan, mučenec.	}
1. maj, četrtek: Kristusov vnebohod, Filip in Jakob, apostola.	
2. petek: Atanazij, škof; Sekund, mučenec.	
3. sobota: Najdba sv. Križa; Aleksander.	

* **Duhovniške vesti.** Za vikarja v Celju je imenovan dr. Maks Vraber, kaplan pri Novi Cerkvi. — Nevarno je obolel č. g. Ognjeslav Škamlec, župnik v Leskovcu, ter se zdravi v bolnišnici usmiljenih bratov v Gradcu. Priporočamo ga v pobožno molitev.

* **Sv. birma** bo letos v dekaniji Maribor desni Dravski breg v Rušah dne 1. maja, pri Devici Mariji v Puščavi dne 3. maja, pri Sv. Lovrencu nad Mariborom dne 4. maja in v Lembahu dne 12. maja. Na binkoštno nedeljo, dne 11. maja se bo kakor še vsako leto, vršilo birmovanje v mariborski stolnici po slovesni pontifikalni sv. maši, ki se prične okoli 10. ure predpoldne. Neposredno po sv. maši, pred birmovanjem, bodo prevzvišeni nadpastir izpred glavnega altarja podelili pričujočim papežev blagoslov s popolnim odpustom.

* **poštne službe.** Poštarica Zofija Tribuč v Judendorfu je imenovana za poštarico pri Sv. Juriju ob juž. žel.

* **Razpisano** je mesto poštne upravnika pri Sv. Ani na Krembergu.

* **Imenovanje v sodni službi.** Sodnik dr. Viktor Pavliček v Brežicah je imenovan za okrajnega sodnika in predstojnika sodišča v Sočtanju.

* **Odlikovan učitelj.** G. Božidar Tušek, nadučitelj v Dobrovcih pri Mariboru, je izrekel c. kr. deželni šolski svet v Gradcu za njegovo uspešno delovanje v šolskem vrtnarstvu priznanje.

* **Iz južne železnice.** Na novo sprejeti so naslednji aspirantje: Franc Bajer, Tržič; Stefan Jarec, Sežana; Ivan Krumphals, Vuhred-Marenberg; Jos. Pfeifer, Bled ob Blejskem jezeru; Matevž Zadravec, Zalog; Franc Žitko, Atzwang; Ljudovik Bečnar, Predding; Beno Brösl, Prevalje; Feliks Hamperl, Pliberk; Franc Menzik, Poljčane. — Prestavljeni so pristavi: Alfred Knez iz Prevalj na Rakek; Adolf Schmuck iz Vuhreda v Voitsberg; postajenačelnik Konrad Brunner iz Jenbacha in Maribor, koroški kolodvor; adjunkt Viktor Part iz Inomosta na Pragarsko; pristav Jožef Resch iz Brucka v Maribor, kor. kolodvor.

* **Prestolonaslednik in bosanski vojaki.** Pred več dnevi je stražil obsek bosansko-hercegovskega polka postojanko v Miramaru, kjer se muči prestolonaslednik s svojo rodbino. Slučajno je stopil prestolonaslednik v stražnico in straža je kakor elektrizirana tako vzorno in redno nastopila, da se nadvojvoda takoj točnosti ni mogel načuditi. Ko mu je še nate poveljnik straže moško in korajžno javil, je bil prestolonaslednik tako vesel, da je segel v žep in dal poveljniku zlat, voditelju straže petačo, vsakemu ipan-teristu pa po eden 2kronski novce.

* **Junaški škof.** O novoimenovanem dunajskem nadškofu Pifflu pišejo dunajski listi, da je nečavno zabranil veliko nesrečo. Nekemu kočijažu so se splašili konji ter so kakor besni divjali po ulicah. Dirjali so po najbolj prometni ulici ravno v trenutku, ko so se iz neke šole vsuli otroci. Nevarnost je bila, da pride več otrok pod konje in voz. Nihče si ni upal prijeti zbesnelih živali. V tem kritičnem trenutku pa skoči h konjem duhovnik, ki je šel iz bližnje cerkve. Z vso silo je prijel enega konja za uzdo in ustavil voz, na kar so še-le pristopili drugi in so konja umirili. Tih, kot bi se nič ne bilo zgodilo, se je duhovnik odstranil, občinstvo pa ga je viharno pozdravljalo. Pozneje se je izvedelo, da je bil ta duhovnik novoimenovani dunajski nadškof.

* **Spomenik pesniku Medvedu.** V Ljubljani se je osnoval odbor za zgraditev spomenika pred tremi leti umrlemu pesniku Antonu Medvedu. Spomenik bo postavljen rajnemu slavčku na njegovi gomili v Kamniku. Odbor prosi slovenske rodoljube za prispevke, kateri se naj pošiljajo g. Urbanu Zupanču v Ljubljani, Križevniška ulica št. 8.

* **Slov. Kršč. Soc. Zveza.** Opozarjamo na občni zbor S. K. S. Z., ki bo v nedeljo, dne 27. aprila pri Sv. Križu pri Ljutomeru. Začel se bo občni zbor potem, ko opravimo v cerkvi molitve za pomoč zoper nesreče in uime. Vabimo torej, ki na obojniji udeležbi posebno iz sosednjih krajev.

* **Prvi maj** se bliža. Vsa narava se ziblje, raste, cvete. Zato mislimo, da bi naj s prvim majem narastlo tudi število naših naročnikov. Nasprotniki so na delu, mi ne smemo mirovati. Naš list je — to se priznava od prijateljev in neprijateljev — sedaj tako dobro urejevan, prinaša toliko raznoličnega gradiva, da zanj ni težka agitacija. Toda treba je povsod osebno potrkati. Tega mi ne moremo, za to uslugo prosimo prijatelje. Do 15.000 naročnikov vendar moramo spraviti to leto!

* **Procesija sv. Marka.** Jutri, v petek, dne 25. aprila, se vršijo po naših cerkvah procesije na čast sv. Marka, pri katerih verno ljudstvo prosi Boga za odvrnitev raznih bolezni in nesreč. Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, če podamo malo zgodovino te procesije. — Leto 859 je bila v Rimu velika povodenj. Reka Tibera je prestopila bregove, preplavila del Rima in okolice. Močvirje in vročina — Rim je v gorki deželi! — pa zelo pospešujeta razvoj kužnih bolezni. V Rimu se je prikazala grozna kuga, ki je pobrala mnogo ljudi. Tudi papež Pelagij II. je umrl l. 590 za to kugo. Ljudje so kar cepali, začelo se je komu zdelati, kihnil je in padel. Od tedaj je navada, da pravimo: „Bog pomagaj!“, kadar kdo kihne. Leto 590. je bil zbran za papeža Gregor I. Ker kuga le ni hotela pomehati, naročil je 3dnevno procesijo, v kateri so nosili podobo Matere božje, katero je naslikal sv. Lukež, kakor pravi ustro izročilo. Klicali so na pomoč vse svetnike. Litanije vseh svetnikov so že bile znane, dasi v krajši obliki — in tretji dan, ko so šli ravnomo mimo mavzoleja Hadrijanovega (mavzolej = nagrobna stavba), se je prikazal vrh strele angel, ki je vtikal svetli meč v nožnico, v znamenje, da je konec kazni božje. Od tedaj se imenuje to poslopje še danes „angelski grad“, in v spomin tega čudežnega dogodka stoji še vedno vrh strele velika, pozlačena podoba angela, ki vtika meč v nožnico. Zgodovina nam spričuje, da je po omenjeni procesiji kuga v Rimu in okolici ponehala. Papež Gregor Veliki pa je naročil, naj se vsako leto na dan sv. Marka opravljajo enake procesije ter molijo ali pojo litanije vseh svetnikov. Ta procesija je torej spokorna. Lahko si mislimo, kako so vrele iz srca pri oni procesiji v Rimu besede: „Gospod, usmili se, Kriste, usmili se, Bog Oče nebeški, sv. Marija“ itd. in „Vsega hudega, svoje jeze itd. Reši nas o Gospod“ in „Jagaj božje — zanesi nam o Gospod!“ Saj je znano, da sila uči moliti in ti so že žalovali po tolikih rajnih sorodnikih in sosedih, in vsak trenutek je pričakovati, da se njim samim lahko enako pripeti.

* **Mladeniči naborniki.** Kolikor imam letos pri liko opazovati naše slovenske mladeniče, ki prihajajo v Maribor k naboru, se splošno zelo vzgledno vedejo. Ni več videti tistih pijanih, zibajočih se postav, katerim sta dve nogi premalo, ni več slišati onih pijanih, neubranih glasov, ki so prihajali iz premokrega grla. Pametno vedenje mladeničev dela slovenskemu ljudstvu čast. Tako je prav, mladeniči!

* **Slovenski romarji v Rimu.** Dne 9. aprila popoldne so došli, kakor smo že poročali, slovenski romarji, 650 po številu, pod vodstvom ljubljanskega knezoškofa dr. Jegliča v sveto mesto. Rimljani so občudovali lepo petje slovenskih romarjev in njih vzgledno vedenje. Obiskali so romarji vsak dan druge cerkve. Dne 13. aprila so v kapeli sv. Cirila opravili svojo pobožnost in zapeli slovansko himno. Dne 14. aprila popoldne je slovenske romarje sprejel v Vatikanu namesto bolnega sv. Očeta kardinal Merry de Val. Sprejem je bil sijajen. Ljubljanski knezoškof je v imenu Slovencev izrazil čustva udanosti, pokorščine, ljubezni, pa tudi žalosti zavoljo bolezni sv. Očeta. Kardinal je v papeževem imenu počel romarjem apostolski blagoslov ter dal vsakemu spominčico na sv. Očeta. Sprejem se je zaključil s petjem papežev himne in z „Živio“ klici na papeža. Tuji, ki so bili navzoči, so se čudili krasoti slovenske pesmi. Vreme je bilo v Rimu skoro ves čas zelo slabo. Mrzlo je bilo in dež je lil v curkih. Dne 15. aprila so se romarji odpeljali iz Rima in so med potjo obiskali Loreto ter Benetke. Večinoma vsi romarji so se v petek, dne 18. t. m., vrnili zdravi domov.

* **Sv. Višarje.** Slovenci, častivci Marijini iz zelenega Štajerja! Gotovo ste že slišali ali brali o slavni božji poti na Sv. Višarjah. Nekdaj so prihajali po-

samezni kakor tudi v procesijah na Sv. Višarje in Sl. goric, iz Ptuja, Maribora, iz Pohorja in Savinjske doline peš, sedaj se lahko z vlakom pelje do Žabnice, od koder se mora iti peš na Sv. Višarje, ki so 1800 m visoke. Savinječanom in Slovenjgraščanom je ta božja pot dobro znana, ker redno prihajajo vsako leto v lepem številu se poklonit in pozdravit Marijo na Sv. Višarjah. Višarska božja pot se odpre vsako leto na praznik Kristusovega Vnebohoda, torej letos že 1. maja, in traja do rožentvanske nedelje. Ta božja pot je ena najslavnejših, pa tudi ena najtežavnejših, ker si je Marija izbrala svoje svetišče 1800 m visoko, kjer deli svoje milosti in dobrote svojim udanim in zvestim častivcem. Tu gori prihaja vsako leto na tisoče romarjev leto za letom iz vseh krajev in dežel, celo iz Amerike in Afrike, med njimi največ Slovencev. Človeku se milo stori, ko vidi in sliši, s kakim zaupanjem se zbirajo od težavnega pota utrujeni romarji pred čudodelno podobo višarske Matere božje in pošiljajo vroče vzdihne in prošnje k višarski Kraljici. Zares, kdor ima vero in človeško srce, tega mora ganiti pobožnost, ponižnost, pokora, zaupanje in udanost tisočeri, ki prihajajo iskat pomoči k Mariji na Sv. Višarjah.

*** Poziv radodarnim srcem naše lepe Štajerske.** Čitali ste v letošnjih mohorskih knjigah o blagoslovenem delovanju katoliških misijonarjev na Balkanu. Ne z mečem, ampak z dobrim, vzglednim življenjem, z ustanavljanjem cerkev, šol, sirotišnic itd., skušajo privedi nazaj naše slovanske brate, ki žive v razkolu. Slovenci so že od nekdaj podpirali z vso vno misijone na Balkanu. Posebno ugodna prilika pa se nudi misijonarjem sedaj, ko se bliža turško gospodarstvo svojem koncu. Ob enem pa potrebujejo sedaj tudi misijoni največje gnotne podpore, da olajšajo vsaj nekoliko grozno bedo, posledico dolgotrajne vojske. Slovenci po drugih pokrajinah so darovali mnogo za „Rdeči križ“, mi štajerski Slovenci pa hočemo zamujeno popraviti s tem, da podpremo po svojih močeh katoliške balkanske misijone. Mohorjani župnije Sv. Lovrenca v Slov. gor. so v ta namen zložili 55 K ter jih odposlali „Apostolstvu sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani. Koliko dobrega bi mogli storit katoliški misijonarji sedaj, ako bi vsi Mohorjani sledili temu vzgledu. Naši hrabri bratje so se v vročih bojih otreli turškega jarma, mi pa jim pomagamo z molitvijo in gnotno podporo, da se povrnejo k Rimu, še-le potem bo zmaga popolna. „Rdeči križ“ je celil rane telesa, sv. misijoni pa celijo rane neumrjotih duš. Podpirajmo torej po možnosti sv. misijone! Vsaka od nas darovana kronica bo obrodila stoterne sad.

Juršinski.

*** Strašni sadovi.** Poč tem naslovom prinaša „Ave Maria“, slovenski nabožni list za jugoslovanske izseljence v Ameriki članek, ki ima svojo veljavo tudi za naše kraje in ga torej doslovno prinašamo: „Vsem, kateri pravijo, da naš list pretirava, ko piše tako odkrito in naravnost o naših žalostnih razmerah v Ameriki, naj pokažemo dva prežalostna slučaja iz najnovejše dobe: 1. V pitsburški ječi čaka s strahom in trepetom svoje smrti na vislicah mladenič, nesrečni naš rojak Mali. Siromak se je udal strasti in je ustrelil moža neke žene. Kaj ima sedaj siromak? Strašen konec! Sramoten konec ne samo zanj, ampak tudi za nas vse, ki smo njegovega naroda, in za vse, ki smo njegove vero. — „Ne poslušajte farjev“, kričite, vi (liberalci in socialni demokratje), sleparji naroda! Ljudstvo poglej, kaj bi bilo bolje za nesrečnega mladeniča v pitsburški ječi, ali da je poslušal socialiste in liberalce, da ni Boga, da se ga ni treba bati, da smo svobodni, da smemo delati, kar hočemo, da nočemo „klerikalne“ teme, ali ako bi bil poslušal „farjev“, se držal sv. vere. Klerikalne teme? Ko bi se bil držal „farjev“ in „klerikalne teme“, ne bilo bi mu treba iti v kratkem na strašno pot pod vislice! Tu, narod, tu imaš slučaj, ki ti jasneje in glasneje kriči, kakor vse pridige celega sveta! Kdor vpriče tega slučaja noče videti, mu ni pomagati! Naj pa poskuša kakor Mali! — 2. Žalosten je slučaj, ko je bil v Clevelandu ubit neki Alojzij Nučič. Kriva je prokleta pijača! Krivi so oni, ki uče narod odpađa od vere, ki ga podivjajo in zapeljujejo v pijančevanje! — Vidite, socialisti in liberalci, to so vaši sadovi! To so sadovi vašega „narodnega“ dela! Zato bi pa bila pravica, ko bi skupaj s temi nesrečneži postavili pred sodni stol tudi narodove zapeljivce, vse apostole grdega slovenskega socializma in liberalizma! Vi ste v prvi vrsti krivi teh umorov, vi ste odgovorni za-nje, vas bi morala zato preje zadržati kazni, kakor pa te uboge žrtve vaših strašnih naukov! O, milo slovensko ljudstvo, spreglej, kam drviš! Spreglej, kam te tirajo naši sociji in liberalci, kam te tirajo oni, katerim več verjameš, kakor pa onim, ki ti želijo dobro! Odpri oči! Odpri razum! — Ko ti kričijo, da naj ne poslušaj duhovnikov, dobro, ne poslušaj jih, ako jih nočeš! Toda poslušaj vsaj svoj razum! Poslušaj klic takih-le strašnih slučaje!

*** Katoliško verovati je pametno.** Nek francoski general se je rad bahal s svojo nevero. „Kar nas je naprednih, otkanih mož“, je imel navado reči, „sno že vsi vero zavrgli“. Nekega dne se snide s prijateljem, ki je bil tudi general. „Od kod pa ti“, ga vpraša. — „Iz cerkve, prijatelj. Bil sem pri spovedi“, mu ta odgovori. — „Kaj ti še k spovedi hodiš? Misliš sem, da si kaj bolj pameten.“ — „Prijatelj“, mu odgovori krščansko misleč general, „tudi jaz sem včasih tako mislil. A spoznal sem in sem popolnoma prepričan, da katoliška cerkev najboljše uči in najpametneje je ravna. Pa še ti poskusi.“ — General je ubogal svojega prijatelja in se je res odločil za katoliške resnice. Naročil si je dobre knjige, katoliške časni-

ke ter si poiskal skrbnega dušnega pastirja. Postal je ves drugačen. Ni bilo več prepira med njim in ženo, mesto nezadovoljnosti se je naselila v hiši ljuba zadovoljnost. Hodil je pridno v cerkev in k spovedi in otroke je vzgojeval kot pošten krščanski oče. Liberalne nauke je zavrgel popolnoma in smrt, ki ga je nagloma pobrala, ga je našla pripravljene. — Liberalci in socialni demokratje hujskajo proti naukom katoliške cerkve. Zaslepljeni, neumneži so! Slavni vođa nemških katoličanov, Windhorst, je nekoč rekel: „Res, prepričan katoličan biti, to je največja znanost in veda, ki je mogoča na svetu, in vsi profesorji skupaj vseh učilišč vred ne vedo toliko, kolikor je v našem malem katekizmu.“

*** Podporno društvo za organiste** je imelo dne 31. marca v Celju svoj občni zbor. Zbralo se je čez 30 organistov. Predsednik Franc Klančnik je otvoril zborovanje ter je govoril o velikem pomenu društva. Društvo je imelo v pretečenem letu 45 udov. Ustanovljeni udov je 5, časten 1. Odbor je imel 2 seji. Blagajnik Jakob Škrabar je poročal: Društvo je imelo pretečeno leto dohodkov komaj 32 K, stroškov pa 49 K 72 vin. Skupnega premožnja v denarju ima društvo sedaj 2208 K 79 vin. Podpora se je izplačala enemu udu. Poročilo se je enoglasno odobrilo. Pristopilo je na novo 8 udov, kateri so bili vsi sprejeti. V odbor so bili izvoljeni sledeči: Franc Klančnik, organist v Šmartnu na Paki, predsednik; Franc Drole, organist v Laškem, podpredsednik; Ivan Šoper, organist v Št. Petru v Savinjski dolini, tajnik; Jakob Škrabar, posestnik v Grižah, blagajnik; Karol Bervar, mestni organist v Celju, in Franc Jarh, organist v Petrovčah, odbornika; Valentin Raztočnik, organist v Št. Juriju ob juž. železnici, in Jakob Kos, organist v Slovenski Bistrici, namestnika. Na predlog g. K. Bervarja se je poslala njih ekscelenci prevz. g. knezoškofu v Maribor udanostna brzojavka. G. J. Kurnik predlaga, da bi se občni zbor vsako leto sklical v poletnem času, ker se ga organisti lažje udeležijo kakor po zimi. Predsednik g. Franc Klančnik se zahvali navzočim za udeležbo ter z veseljem povdarja, da se je Podporno društvo danes še bolj oživilo ter storiло znaten korak naprej. Občni zbor zaključil je željo, da bi ob drugem občnem zboru bili zbrani v tem društvu vsi organisti.

*** Pred splošnim polomom.** Iz celjskega okraja nam pošlje bister opazovalec sedanjih razmer te-le vrstice: Že 2 leti se opaža gospodarska stiska na vseh poljih. Njeni znaki so: silna draginja, nič zaslužka, izseljevanje, bedno življenje. V veliki meri je zakrivila to stisko modra (!) politika naših državnikov, katerim se ne smilijo milijoni in milijarde, izdane za neko ljubo Albanijo nekeje doli pa bivšem Turškem, dočim ni za povzdigo domačega poljedelstva, živinoreje, obrti, industrije, nikdar denarja. Davki pa so vedno večji. Leta 1911 je vzela poletna suša, leta 1912 jesenski dež in mraz, letos pa že pomlad s snegom in mrazom kmečkemu ljudstvu milijone in milijone dohodkov. Vinogradi so večinoma za eno leto uničeni, istotako sadje. Ena noč je oškodovala ubogege kmeta samo na Štajerskem najmanj za 40 do 50 milijonov K. Obresti pa se množijo, rastejo na odstotkih in se dobiti ni denarja. Boben poje, kakor še nikdar ne. Posestvo za posestvom gre na dražbo, in ker pi kupec, gre poč ceno. Izgubi dolžnik, izgubijo upniki, kupec pa ne poravnaj kupnine, ker ne dobi od nikoder posojila. Kako pomagati? Edino tisti, ki so poklicani in za to plačani, da skrbijo za občni blagor, in to je vlada. Naj bi se nemudoma uvedli potrebni koraki, država naj prisloži bednemu ljudstvu na pomoč s posojili, odpisom davkov itd. Naj bi se napravil rok za odplačilo vknjiženih posojil vsaj za 3 mesece, tako, da ni mogoče zemljišča na dražbo pognati, že uvede ne dražbe pa se naj za toliko časa ustavi. Gotovo pa je še več sredstev. Gospodarske zadruge in kmetijske podružnice naj vzamejo stvar v roke, naj se napravijo prošnje, tudi poslanci naj posredujejo za pomoč. Ako v najkrajšem času ni pomoči, pride v do glednem času večina posestnikov na kant.

*** Vinogradnikom.** Že v zadnji številki smo v naglici opozorili, da se naj od mraza zadeti trs ne obrezuje, da se naj tekoča vinogradna dela opravljajo, kakor bi se ne bilo nič zgodilo, da bode na žvepljanje in škropljenje letos obračati posebno pozornost in končno da bo, ko bodo novi poganjki dosegli gotovo dolgolet, treba vsak trs opleti s posobnim ozirom na poškodbo po mrazu. O tem zadnjem opravku bomo svoj čas še izpregovorili. Za ta hip je važno, klop dovršiti, kjer še ni okopano, in pa poskrbeti si vsega, kar je treba za žvepljanje in škropljenje. Z vezanjem šparonov kaže letos nekoliko čakati, da se vidi, kateri trs bo gnal, kateri ne. Mrtev šparon ne potrebuje drugega kola in se tako da marsikak kol prihraniti. Žvepljanje in škropljenje pa bo letos posebno potrebno, prvič, da se za prihodnje leto vzgoji les, drugič, da se ta betva, ki jo še utegne trs roditi, do trgatve ohrani. Letos bo imelo vso nenavado vrednost, drago bo, kakor bi se ga prodajalo v lekarni. Saj ni pozeblo samo pri nas na Spodnjem Štajerskem, ampak po vsej naši državi in, kakor vemo iz daljnih poročil, celo po vsej Srednji Evropi; lanski pridelek se bo letos popil, starejšega pa ni več dobiti. Zato pa naj žvepljanja in škropljenja ne opusti nikdo. Začelo se bo z njima letos seveda pozneje, ker imamo še-le počakati na nove poganjke; a pripraviti je žveplo, žveplalnik, očali ter škropilnico, galice in apno zdaj, da so te stvari pri roki, kadar jih bo treba. Novi poganjki bodo rastle hitreje nego rastejo prvi, ker daja maj več toplote od marca in aprila. Za žveplanje se najbolj priporoča galično žveplo; to je žveplo, ki so mu primešani 3% bakrene galice. Za Zvezo gospodarskih

zadrug imajo tako žveplo v zalogi: Hugon Detiček v Konjicah, Jakob Zemljč v Gornji Radgoni, Fr. Matheisovi nasl. v Brežicah, C. Jelovšek v Rogatcu, Pij baron Twickel v Mariboru, Karol Kasper v Ptuju, D. Rakusch v Celju, Viljem Ščneider v Ljutomeru in L. Petovar v Ivanjkovcih. Opozorjamo pa še enkrat, da je v kljub rabi galičnega žvepla vendar tudi treba škropiti z raztopino bakrene galice in apna.

*** Nov način cepljenja trt.** Neki rumunski trotejec je iznašel nov način ravnanja cepljenk. Ko je rozga cepljena, se ovije rana s cigaretnim papirčkom, na kar se namaže z malcem (gipsom). Na ta način se baje doseže celo 100 odstotkov uspeha. Upamo, da bodo o tem novem načinu pisale „Gospodarske Novice“ v eni prihodnjih števil.

*** Tržno poročilo.** Odkar so lastniki premogovih rudnikov in veliki trgovci s premogom zvišali cene premogu, izkazujejo delniške družbe bogatašev, ki imajo v lasti te rudnike in veliko trgovino, velikanske dobičke, Samo v mesecu marcu so napravili židovski bogataši nad 23 milijonov kron čistega dobička, to je za 4 milijone več kot lansko leto. — Ker je vsled zadnjega mraza uničen po večini letošnji vinski pridelek, so cene vinu poskočile. Veliki vinski trgovci so poslali na svoje odjemalce nazvanilo, da zvišajo s 1. majem cene boljšemu vinu za 5 odstotkov, slabjšim vrstam pa za 2—3 odstotke. Vinorejci, ki imate še kraj zaloge v kletih, ne prenačajte se pri prodaji, ker bo v poletju cena vinu še gotovo zopet poskočila. Zelo dobro se plačuje tudi sadjevec. Dosedaj se je plačevalo zanj 1 liter po 20—24 vin. Kakor nam poroča naš prijatelj iz Jarenine, se plačuje dober jabolčnik na kmetih sedaj celo po 30—40 vin. liter. — Pšenica je zopet izgubila 20—30 vin. pri 100 kg, rž in oves pa po 10 vin.; koruza pa je v ceni poskočila za 30 vin. — Cena živini se polagoma dviguje. Vsled zadnjega dežja se pričakuje obilo sena in detelje, kar bo pospešilo dviganje cen živini. Posebno pitana živina postaja dražja, ker je le malo živinorejecev, ki bi razpolagali z močnejšimi krmili. — Lastniki trnic se hvalijo, da so se cepljenke letos dobro prodale. Vinogradniki so letošnja zimo mnogo sveta prerigolali, a trt je bilo razmeroma malo na razpalo, ker jih je lansko leto črv mnogo uničil. Boljše vrste cepljenk se plačujejo celo po 18—20 K 100 komadov.

*** Zopet železniška nesreča na Ogrskem.** Na ogrski postaji Petrozsény so zavozili štirje vozovi v neki tovorni vlak. Obe lokomotivi in 8 voz je skočilo iz tira; strojevođa prvega stroja je mrtev, drugi strojevođa in dva kurjača sta nevarno, trije železniški uslužbenci pa lahko ranjeni.

*** Slovenci na Dunaju** Slov. kat. izobraž. društvo Straža na Dunaju priredi dne 27. aprila v dvorani „Zur schönen Schöferin“, VI. okraj, Gumpendorferstrasse 101, veselico s sledečim sporedom: 1. Petje: A. Medved: „Ljubezen in pomlad“ (moški zbor). P. Križlovski: „Utopljenka“ (moški zbor). P. Hugolin Sattler: „Nazaj v planinski raj“ (mešan zbor). 2. A. Medvedov igrokaz v štirih dajanjih: „Posestrimi“, Igrajo Stražanke in Daničarji. Po igri prosta zabava s šaljivo licitacijo. Začetek veselice ob 7. uri zvečer, blagajna se odpre ob 6. uri. Vstopnina za nečlane 1 krono, za člane polovično.

*** Za dijaško kuhinjo** v Mariboru so darovali naslednji dobrotniki in dobrotnice: Cilenšek, župnik, K 1006; okrajna posojilnica v Ormožu 20 K; Leopold Petovar, namesto venca na grob blagega prijatelja č. g. Petra Skuhala, 20 K; Hranilno in posojilno društvo v Ptuju 100 kron; neimenovana 16 K; za kruh sv. Antona 4 K; Zupanič iz Jarenine 8 vreče krompirja. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bdg plati!

*** Kdor ne čita inseratov**, se tudi za današnji oglas „Srečke v korist Slovenski Straži“ brigal ne bo, kar mu zamore biti v velikansko škodo. Ta oglas izide samo še danes. Naj ga čita vsakdo, ker bo sicer prepozno.

*** Važno za vsako žensko je**, da si varuje zdravje svojega telesa in se o tem večkrat pouči, posebno o tem, koliko žen si nalezle hude bolezni ravno radi premale pazljivosti, čeravno bi se istih lahko obvarovale. Na pripristi način daje o tem pojasnila zanimiva knjiga „Kaj je higijena?“, katero na željo zastoj pošilja kemik A. C. Hubmann, Dunaj XX. Petrachgasse 4. (Inserat Mosse).

*** Društvo kmetijskih učiteljev iz južnih avstrijskih kronovin** ima svoj ustanovni občni zbor v Gorici na Binkoštno nedeljo.

Mariborski okraj.

m Maribor. Novi dravski most, v katerega je zazidanega več milijonov davčnega denarja, ima zelo čudno podobo. Glede na svojo vijugasto obliko je podoban naši hriboviti okolici. Most je v sredini močno vbočen in znaša padee na vsako stran skoro 1½ metra. Cesta na levem bregu bo tudi precej napeta. Najbolj čudno pa izgleda desna stran. Cesta z mostu v Tržaško cesto gre močno navkreber, kar celo sliko mostu čudno kazi. Smer mosta bi naj bila v Gospoško ulico, a inženirji so tako dolgo merili, da vodi sedaj smer v hišo trgovca Kavčiča na Glavnem trgu. Most se je v sredini baje sesedel že za 30 cm. Prvotno je bila otvoritev mostu namenjena za 25. maj, a se je preložila na 18. avgust, ker še most vedno ni popolnoma gotov. Onim, ki imajo stavbo mostu v rokah, se nikomur ne mudi z delom, saj država — plača. — Stari most ostane še 2 leti, potem ga bodo po podrli.

m Sv. Magdalena v Mariboru. Nedeljsko zborovanje naše podružnice Slovenske Straže je zopet prav dobro uspelo. G. profesor dr. Kovačič je govoril o škodljivosti alkohola. Alkohol je strup, ki se nahaja v žganju, vinu in pivu. On je kriv, da te pijače človeka omamijo in omotijo, zlasti pri nezmernem uživanju. Gospod govornik je pokazal na posebni sliki, kako škoduje alkohol važnim udom človeškega telesa, kakor so želodec, srce, jetra in ledvice; razložil je tudi, kako škoduje alkohol celo otrokom tistih starišev, ki so udani neznosnemu pitju. Marsikateri izmed poslušalcev je sklenil, zanaprej bolj skrbno se varovati nevarnega strica alkohola. Prav je tako! Slovenci moramo biti trezni narodi, potem bomo dobri strazarji naših verskih in narodnih svetinj. Gospodu govorniku izrekamo tem potom prisrčno zahvalo.

m **Fram.** Mraz je tudi pri nas povzročil velikansko škodo, vinogradi so skoro popolnoma uničeni, le nekateri trsi, ki še niso bili odgnani, utegnejo nekaj obroditi. Škode je po framskih vinogradih gotovo okoli 200.000 K. Zgodnje sadje je uničeno, pozne vrste so pa osmojene. Lani je strašna toča pokončila vinski pridelak, letos pa mraz, obdelovati se pa vinarji mora, naj že obrodijo veliko ali pa nič. — Pogorel je v ponečeljek popoldne kmet Pregl, p. d. Bilinšek, v Slivniških Rančah. Hiša in gospodarsko poslopje sta uničena.

m **Fram.** Blagoslov pri svinjati. Nekemu framskemu posestniku je povrgel čvetero svinj 41 prasev, ena bo pa še kimalu povrgla. Vseh pet je kupil lani.

m **Podova.** Potrës je bil v Podovi v zadnjem času, in sicer dvakrat. Prvič so se tresli podovski „Nemci“, oziroma nemškutarji, ko so izvedeli, da je sklepil občinski odbor v svoji seji, da ima občinski urad uradovati slovensko. Drugi močnejši sunek pa je bil, ko so časniki prinesli v Podovo in med širni svet to novico. Nemškutarji predtlačivajo županu in odboru, češ, da ti možje nemški ne znajo. Mi pa jim odgovarjamo, da toliko že znajo, da lahko s podovskimi „Nemci“ občujejo. — Je že hudir, ako je hud Batir! Ognja, potresa, nemškutarjev, reši nas, o Gospod!

m **Maribor.** Prihodnjo nedeljo, dne 27. aprila obhaja družba Sv. Vincencija stoletnico rojstva ustanovitelja družbe sv. Vincencija Friderika Ozanam in spomin šestnajstletnice verske svobode svete katedrale, razglašene po Konstantinu Velikemu, z naslednjim sporedom: A. V stolnici: Ob 6. uri prva slavnostna pridiga, nato sveti rožni venec z litanijami in pred zadnjim blagoslovom je darovanje za reveže Vincencijeve družbe. B. V dvorani katoliških pomočnikov (Apothekergasse, „Stadt Graz“ I. nadstropje): Ob 6. uri zvečer: zborovanje. 1. Pozdrav. 2. Začetna molitev. Pesem: Laudate Dominum. M. Brosig. 3. Govor: Friderik Ozanam. Življenje v službi resnice in ljubezni. (Govori družbeni tajnik.) Pesem: Častitljiva Kraljica. V. Goller. 4. Slavnostni govor: Konstantinov jubilej. (Govori prof. dr. Anton Medved.) Papeževa pesem. M. Oberhoffer. 5. Sklepnna molitev. K slavnosti vabimo vsa katoliška društva in sicer v stolnici in v dvorano katoliških pomočnikov. Ta dan zadobijo popolni odpustek vsi verniki, ki prejmejo sv. zakramente in za namen svetega Očeta molijo in to zaradi euharističnega kongresa na Malti

m **Sv. Magdalena** pri Mariboru. „Dekliška zveza“ ima prihodnjo nedeljo popoldne po večernicah zopet svoj mesečni sestanek v društveni sobi. Dekleta, pridite v obilnem številu!

m **Jarenina.** Dekliška zveza v Jarenini priredi v nedeljo, dne 27. aprila ob 8. uri popoldne igro „Nezka z Bleda“. Pred igro govor in deklamacija, med igro petje in godba. V slučaju slabega vremena se prireditev preloži na Vnebohod dne 1. maja. Prijatelji poštene zabave in ki vam je pri srcu blag naše obmejne mladine, posetite nas!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Čebelarji! Na križevu, dne 1. maja pridite v obilnem številu k Sv. Benediktu, kjer nam bo po večernicah v šoli g. Jurancič dosti koristnega o čebelarstvu razložil. Zatem pa bo pri čebelnjaku g. župnika še marsikaj praktičnega razkazal.

m **Sv. Boifenk** v Slov. gor. Vabilo k običnemu zboru Kmečke hranilnice in posojilnice, ki se vrši dne 27. aprila ob pol 4. uri pop. v gostilni g. Horvat. Dnevni red: Poročilo načelstva, poročilo nadzorstva, odobritev rač. zaključka za l. 1912, odročilo o reviziji, volitev načelstva in nadzorstva, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

m **Sv. Lenart** v Sl. gor. Vesela družba je darovala po podružnici „Slov. Straže K 8. Slovenci! Spominjajte se narodne dolžnosti pri vsaki priliki!

(Nadaljevanje na prilogi.)

Ptujski okraj.

p **Ptuj.** Dne 14. t. m. zjutraj je padel 61letni tesar Alojzij Strafela iz 1. nadstropja tukajšnje bolnišnice ter si je pri padcu zlomil levo ramo in pobil na glavi. Radi velikih poškodb je dne 18. t. m. umrl. Bil je udan žganjepitju.

p **Središče.** Liberalci se nič prav ne veselijo svoje umazane zmage v Obrežu. Obžalujejo, da so v naši stranki značajni in razumni možje. Hvala za priznanje! Seveda, kdor je značajen, razumen in pošten, mora biti pri naši stranki. Med liberalci najdeš le „prefrigance“, toda značajneže in poštenjake iščeš zastoj. V mislih imamo seveda v prvi vrsti liberalne hujšakače in priganjače. So še namreč nekateri možje, ki iz kakega napačnega umevanja ali iz strahu na silni pritisk volijo in držijo z liberalci, so pa mogoče drugače pošteni. Taki ljudje so v zmoti in ne delajo prav. Zakaj, poštenost in nepoštenost, kakor tudi pravica in krivica, vera in nevera, so si zelo nasprotujoče sestre, ki ne grejo skupaj. Kristus, naš Bog, se ne da kosati. Kdor živi v Kristusu, ta ne sme in ne more iti z liberalci. To pripojimo.

p **Zetale.** Liberalni župan Anton Peklič iz Dobrine je tožil, oziroma državnemu pravdniku v Celju ovdal našega g. Kaplana. Pri obravnavi, ki se je vršila dne 21. aprila v Rogatcu, je bil g. Kaplan oproščen. Brilzig in Peklič sta pričala in pričala, pa nič ni pomagalo. Odvetnik dr. Leskovar iz Maribora ga je spretno zagovarjal. G. dr. Leskovarja zato toplo priporočamo vsakemu, ki potrebuje zagovornika. Č. g. Jožefu Krajncu pa iskreno čestitam vsi dobro misleči Zetalčani.

p **Ptuj.** Telovadni odsek Orel v Ptuj priredi dne 1. maja izlet k Sv. Trojici v Haloze. Odhod iz Ptuja po pozni službi božji.

p **Sv. Trojica** v Halozah. Bralno društvo vabi na VI. redni občni zbor, ki se vrši na Križevu, 1. maja po rani službi božji v društveni čitalnici. Govoril bo ud. Mladenške zveze. Potem so poročila tajnika, blagajnika in knjižničarja, pobiranje udnine za leto 1913 in volitev odbora. Želimo, da se udeležite v častnem številu vsi dosedanji udje društva, Mladenške zveze in Marijine družbe in dovedite mnogo novih udov. Istega dne po večernicah je tudi poučni shod Mladenške zveze z obširnimi sporedom.

p **Ormož.** Redni mesečni shod Mlad. in Dekliške zveze bo v nedeljo 27. aprila ob 3. uri po večernicah v prostorih ormoške posojilnice. (Nadaljevanje na prilogi.)

Ljutomerski okraj.

l **Ljutomer.** Prijatelj nam poroča, da sta pri zadnji veselici Bralnega društva vrlo sodelovali gđc. Anica Seršenova in Marica Hercogova.

l **Kapela.** Naše Bralno društvo si je za letošnje izvolilo sledeči odbor: Predsednik g. Lovro Divjak;

podpredsednik g. Janko Čirič; tajnik g. K. Pertl; blagajničar vlč. g. duh. svet. M. Meško; knjižničar J. Stanek; odborniki č. g. J. Stuhar, kaplan, in Jos. Golob. — Lansko leto smo malo z delom zaostali, a hočemo letos to popraviti in podvojiti, kajti naše ljudstvo je in bo izključno katoliško-narodno. Ker se je pa odločilo, da bo dne 12. maja v prid našemu Bralnemu društvu velika tombola s petjem in tamburanjem, prosimo sosednja društva, da na ta dan nam na ljubo kakšno prireditev ne uprizorijo. Ti pa, krščanska mladina Kapelska, izprevidi, da je tvoja prava pot le na podlagi krščanskega pouka in to dobiš v popolni meri v našem društvu. Torej navesele svidenje 12. maja!

l **Kmet. p. družnica** v Ljutomeru zboruje v nedeljo 27. aprila ob 8. uri pri g. Severu v Ljutomeru. Na dnevnem redu je govor potovalnega učitelja in razgovor o nezdigi od snega in mraza in kaj imamo storiti.

l **Radoslavci.** Namestnija nam je potrdila pravila požarne brambe za našo občino. Vsi posestniki se vabijo na občni zbor dne 1. maja v šoli po rani sv. maši. Dnevni red: Pozdrav, zapisovanje udov, volitev, slučajnosti. Ker je požarna bramba res velikega pomena za našo občino in župnijo, se prosimo mnogobrojne udeležbe. Pripravljalni odbor. (Nadaljevanje na prilogi.)

Slovenjgraški okraj.

s **Lokvica** pri Šoštanju. Tudi v našem kraju je napravil mraz ogromno škodo. Prepričani smo, da se nam bo v tej beži od vseh strani šlo na roko.

s **Marenberg.** Nekega nemškutarskega liberalca zelo bohtijo zmage balkanskih Slovanov in mu je jako žal nad turškimi izgubami. Jezi se nad balkanskimi Slovani, ki so Turke že skoro popolnoma potisnili iz Evrope. Huduje se tudi nad „Slovenskim Gospodarjem“, češ, da vedno prinaša turške izgube, izgub balkanskih držav pa nič ne razglašajo, češ, da Slovani skupaj držimo. Naj le kričijo nemškutarski liberalci in naj trobijo v „Štajerčev“ rog, mi Slovenci pa ostanemo kakor smo bli. Ubogo človeče je sam rojen Slovenec, pa bi rad svoje rodne brate zaničeval in blatil. Bog daj, da bi enkrat liberalce in nemškutarje pametsrečala. — Kako to, da se v naših krajih zadnji čas nič ne gibljemo? Ljudstvo potrebuje pouka.

s **Škale.** V nedeljo 27. t. m. se pri nas na posebno slovesen način obhaja god farnega patrona sv. Jurja. Popoldne je molitvena ura in posebna pobožnost za tretjeravnike. Isti dan po večernicah se vrši v bralni sobi občni zbor posojilnice pri katerem predava nadrevizor g. Vl. Pušenjak. Prav v kratkem nas razveseli slavni organizator mladine g. dr. Hohnjec z zanimivim govorom v spodbudo tukajšnje Ml. zveze.

(Nadaljevanje na prilogi.)

Konjiški okraj.

k **Konjice.** V ponedeljek, dne 21. aprila, je bila poročena pridna hčerka okoliškega župana g. Potnika in vrla članica D. Z. z Jurijem Juhart, mizarjem na Pobrežju. Bilo srečno!

k **Konjice.** Za sedaj poročamo samo izid volitev v konjiški okrajni zastop iz skupine kmečkih občin, katera se je vršila dne 22. t. m. Izvoljeni so: V. Preglej iz Stranice s 26, Ivan Clarici iz Konjice s 25, Jožef Winter iz Zreč s 24 in v ožji volitvi Jožef Skrbinšek iz Verhol s 33 glasov od 46 veljavnih glasov. Če bo treba, bomo o tem še kaj poročali, oziroma pojasnili. Pripomnimo samo, da je le zaveden pristaš Kmečke Zveze zanesljiv in kremenit značaj.

k **Dravinjska dolina.** V četrtek, dne 4. aprila, sem imel opravka v Ločah. Bilo je sredi dopoldneva in videl sem prihajati od vseh strani možke, žnane in neznane. Nastalo je vedno živahnejše gibanje, ki je vedno narastlo v glasen šunder. Mislim sem, da bo sejem. Toda živine ni bilo videti nobene in tisti možaki, ki so švigali sem pa tja, vihteli z rokami, brusili in mučili svoj jezik na cesti ali pa ljudem prerokovali po prodajalnah in krčmah, niso bili tisti znani mešetarji, ki smo jih vajeni na sejnih, ampak to so bili ločki štacunarji in oštirji, kakor Fleck, Krautsdorfer, Valant, Kračun, pa gg. nemški učitelji. In listeki, ki so jih oni mučevali po rokah, niso bili živinski potni listi, marveč volilni listki. Aha, občinske volitve so in nemškutarjem gre za kožo! Slovenski možje ločke občine so rekli, da so siti večnega gospodarstva znanih mogočnikov iz Ločke vasi ter želijo izpremembe. Volilni dan je potekel. Stranka ločkih „Nemcev“ je srečno zmagala. Volitvene priprave je na tihem in naglo mmetala skupaj, po svoje razdelila volilne listine, po svoje izvršila tudi agitacijo, ob volitvi pa našla veliko pomagačev iz tujih občin. Zlasti jo je prišla reševati kompanija krepkih pivev, bahačev in zastarelih, okorenelih štajerčijancev iz St. Jerneja, kakih 10 žičanov, ki ne morejo pozabiti izgube pri zadnjih domačih volitvah in celo par srečnih junakov iz Konjiške vasi. Da so se volitve tudi dobro zalile prej kakor pozneje, o tem ni treba govoriti. Brez tega bi navdušenje za nemško stvar skoro gotovo ne bilo popolno, marsikaterega je treba še le odmočiti. Nek obilni Šentjernejecan je baje že par dni poprej oznanjeval: „Pili ga bomo!“ In pili so ga. Zganje — tako pravijo — je teklo v curkih, vino v kozjih, pivo pa v kravjih požirkih. Zarečih lic, s cigaro v ustih — seveda tudi nekadileci — in nemške zmage pijani so v prebitem dnevu krevsali domov ti popižni služabniki nemškutarske misli, prepričani, da so storili sveto delo in da bi ne bilo napačno življenje na tem svetu, če bi hile vsaj dvakrat na teden take volitve. Človek, ki jih je videl, je moral nehote vzdihnuti: „Ah, ja! Ti ljudje bi šli klatit solnce z neba, ako bi jim to rekel kak štajerčijanski kramar, mesar ali učitelj ali pa oštir.“

Konec ločkih volitev — to še bode povedano — pa je ta, da so za občinske odbornike izvoljeni vsi ločki oštirji od Valanta doli do Esiha, kakor tudi vsi štacunarji, kar jih je v vasi. Kdor je pameten, lahko ve, po čem je žmah. Če bodo dobro začetne volitve držale, še ne vemo; kakor pravijo, je vložen rekurz.

k **Zreče.** Nekega dne smo na tukajšnji pošti prišli navzkriž gospa in gospod Jurschia pa jaz. Vsled tega je nastala medsebojna tožba zavoljo razžaljenja. Sedaj o naši ljubeznjivosti pišejo časniki ter po imenu in obrti imenujejo samo mene, da sem bil obsojen. Obsojeni pa smo bili vsi trije pri sođnji v Konjicah, tudi moja nasprotnika na 40 K globe, ali če ne plačata, 48 ur v zapor. To bode povedano resnici na ljubo. — Jožef Novak.

k **Konjice.** Bralno društvo obhaja 1. maja na praznik Vnebohoda popoldne po večernicah 10letnico svojega obstanka. Spored bo prav zanimiv. Združili bomo veselo petje in prijetno godbo s koristnim govorom ter resno igro. Govoril bo drž. in dež. poslanec dr. K. Verstovšek. Za tem bo lepa in poučna 5dejanjska žaloigra „Garcia Moreno“, katero bodo uprizorili fantje. Slednjič bo še kratek samogovor „Planšarica“ s petjem. Med odmori bo sviralna znana rogaško-slatinska godba. Vabimo vse domače in sosedne prijatelje, posebno pa može in fante. Pridite! Slišali bode marsikaj lepega in videli v igri označnega vzor-moža, vnetega za vero in domovino.

(Nadaljevanje na prilogi.)

Celjski okraj.

c **Celje.** (Pomen Jugoslovanske Strokovne Zveze za celjski okraj.) V celjski okolici imamo 3 velike tovarne: Westново tovarno, cinčarno in kemično tovarno, dalje razna večja stavbinska podjetja in južno železnico. V teh podjetjih je zaposlenih gotovo nad 1000 slovenskih delavcev, ki so bili dosedaj brez vsake strokovne organizacije. Delavci so sicer zavarovani za slučaj bolezni in nezgod pri okrajni bolniški blagajni, pri graški zavarovalnici zoper nezgode ali pa pri bratovski skladnici, toda ta organizacija ni izrastla iz delavstva samega, ampak je nekaka denarna delavska organizacija in se torej sploh ne more imenovati delavska strokovna organizacija. Kaj pa je strokovno društvo? To je zveza delavcev istih ali sorodnih panog v obrambo skupnih stanovskih koristi in dosega boljših delovnih razmer (boljše plače, krajše delovne dobe, boljše delavske razmere, izboljšanje stanovanj itd.). Delavska strokovna društva so vzrastla pravzaprav na angleških tleh, kjer so dosegla sijajne uspehe. Praktično in trezno angleško delavstvo je v socialnem gibanju novejšega časa šlo sploh druga pota, nego vročekrvni Francozi in Lahi, ali pa teoretični Nemci. Angleži so se organizirali po prvotnih neuspehih na političnem polju v strokovnih društvih in konzumih ter so z železno organizacijo dosegli, da danes angleški delavec gmetno najbolje stoji, pa je tudi najbolj izobražen na celem svetu. Angležem so sledili polagoma drugi narodi, posebno Nemci. Povsod so se delavska strokovna društva izborna obnesla. Dandanes sklepajo taka društva pogodbe z delodajalci za veliko število podjetij, tako, da se je prvotno privatna delavska pogodba že izpremenila v organizacijsko pogodbo. Organizacija delavcev sklepa sedaj pogodbo z organizacijo delodajalcev. To so najnovejši pojavi na socialnem polju. Te organizacijske ali tudi tarifne pogodbe (ker so navadne plače za posamezne delavske panoge določene po tarifih) so brez dvoma sijajen uspeh delavske organizacije in rodijo povsod najlepše posledice. Taka strokovna organizacija je tudi Jugoslov. Strokovna Zveza, ki ima svojo skupino tudi v Celju. To je stanovska delavska organizacija, ki ima namen, po vsi slovenskih in hrvaških deželah organizirati naše delavstvo na načelu samopomoči. Kakor razna socialistična strokovna društva, tudi J. S. Z. nudi delavcem podpore za slučaj bolezni, nezgod, brezposelnosti ter pravno varstvo. Ta zveza šteje že nad 4000 delavcev. Tudi za celjsko okolico ima ta skupina velik pomen. Zato jo vsem prav toplo priporočamo. Več prihodnjic o njenih pravih in njenem programu.

c **Škofja vas.** V nedeljo, dne 20. t. m., se je vršil pri najlepši udeležbi zborovalcev shod S. K. Z. v prostorih škofjevaškega župana g. Martina Vrečkota. Shod je otvoril podpredsednik S. K. Z., g. poslanec Al. Terglav in je na kratko pojasnil namen shoda. Nato je g. dr. Anton Korošec v enournem govoru prav krepko in med splošno pozornostjo ljudstva podal sliko o delovanju državnega in deželnega zbora. Poslanec g. dr. Benkovič nam je nato prav očitno razlagal krivice, ki se nam godijo od nemške večine v štajerskem deželnem zboru. V prav poljudni obliki je nato navdušeno pozdravljen g. deželni poslanec A. Terglav razlagal pomen in namen obstrukcije in slednjič še poudarjal, da ostane S. K. Z. vedno zvesta in neomajeno na katoliški podlagi in naj tako ostanejo tudi cenjeni zborovalci vedno dobri katoličani. V imenu zborovalcev se je izreklo poslancem S. K. Z. popolno zaupanje in zahvala za njihovo požrtvovalno delo ter se odobrila obstrukcija v deželnem zboru. — Nato še g. dr. Korošec naznani zborovalcem, da se je že vložila prošnja za poškodovanje po zadnji uimi, a vendar pa naj gg. župani paznanijo uimo tudi okrajnemu glavarstvu, da ne bo nobenega izgovora. Nato se je zaključil prelep, nad 2 uri trajajoč shod. Nemirov ni bilo nobenih, akoravno so bili tudi nasprotniki navzoči.

c **Polzela.** Naš č. g. župnik in kn. šk. duhovni svetovalec si je pridobil tokom 12letnega tukajšnjega pastirovanja za občino, župnijo in šolo nevenljivih zaslug. Zatorej ga je tukajšnji občinski odbor v svoji seji dne 20. aprila v znak priznanja in hvaležnosti soglasno imenoval častnim občanom občine Pol-

zela ter mu je občinski odbor skupno izročil častno diplomu.

c Postajališče Pačka vas. Nečuvana odredba vodstva državnih železnic v Beljaku. Na progi Celje-Velenje se je postajališče Pačka vas vrlo obneslo, ker služi ne le prebivalstvu okraja Gornji Grad, temveč tudi obširnemu tujskemu prometu. Z ozirom na to je dala napraviti podružnica Slov. planinskega društva lepo posušeno pešpot od postajališča čez travnike do želne ceste vrh gornjegrajskega klanca, kjer se pride na ta način peš v pol uri do Mozirja. Ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku pa je zašlo tako daleč, da je z dopisom od 28. marca t. l. nadaljni obstoj tega postajališča kratkim potom przklicala od dne 1. maja 1913 naprej, in to brez vsakega tehtnega vzroka. Za povod ji je služilo sledeče: Prodaja vozniških kart se je poverila z dnem otvoritve 1. aprila 1905 obče zanesljivemu posestniku in gostilničarju g. Jože Mihelec-u, kateri se je takrat zavezal, kakor tudi občina Šmartno na Paki, da se bo to brezplačno oskrbovalo. Ker se je pa promet znatno povečal in sta se L. 1908 vpeljala še 2 nova osebna vlakla izven germje brezplačne obveze, je prosil zdaj g. Mihelec za malenkostno mesečno ali letno nagrado, česar pa ravnateljstvo ni moglo prebaviti, temveč je izdalo gori že omenjeno trdo odredbo s preklicem tega postajališča. Vsako leto proda g. Mihelec na tisoče vozniških listkov na vse zaporedne postaje od Celja do Velenja. Samo v zadnjih treh letih je bilo zgolj od prve postaje Šostanj razprodanih 4.900 kart, povratnih po 50 vin. = 2450 K. Ti in še vsi drugi veliki dohodki bi železnici odpadli pri opustitvi postajališča. V enem samem mesecu se proda vozniških kart povprečno za 1200 K do 1300 K, katere pa ima oskrbovateelj pri naročilih na postaji Rečica na Paki plačevati, tako, da mora še svoj lastni denar zalagati v podjetje državne železnice. Za vso skrb in odgovornost pa nima g. Mihelec nobene plače, niti beliča mu ravnateljstvo še ni dovolilo, ker gospoda v Beljaku nima nobenega smisla za potrebe slovenskega ljudstva. Pa tudi za to se ne briga, da bi država pri dohodkih ne bila prikrajšana. Da se to ne zgodi, so že vložile ugovor občine trg Rečica, Kokarje, trg Mozirje, okolica Mozirje, okrajni zastop Gornji Grad, podružnica Slov. planinskega društva, druga zastopstva slede. Obrnili smo se tudi na našega državnega poslanca g. dr. K. Verstovška, da nas kakor v drugih stvareh, tako tudi v tej zadevi podpira.

c Prekopa pri Vranskem. V zadnji številki prinesel „Slovenski Gospodar“ članek iz Prekope, ki je izredno hudo razburil prekopskega nadministra in njegove podministre. Brali so v članku, da so zavedni kmetje razrušili temeljni kamen šole v prahi. Veter ga je odnesel nekam na Dobrovlje. Šel ga je vklup spravljat prvi naprednjak v Prekopi, ali ni našel niti sledu več, kajti veter odnese prah še čez višje hribe, kakor so Dobrovlje, da France ne pride čez nje. Za voljo večje koristi svetujemo Francetu, naj agitira za sodnijo v Prekopi, bo mnogo potov prihranjenih, kateri se morajo sedaj storiti k sodniji na Vransko ali v Celje. Šole ima pa France že tako preveč.

c Celje. Izobraževalno društvo priredi na Vnebohod 1. maja popoldne ob 3. uri pri Belem volu v Celju igro s petjem v štirih danjih „Fabiola in Neža“. Med odmori udarjajo tamburaši, petje spremlja harmonija.

c Sv. Rupert nad Laškim. Kat. izobraževalno društvo vabi na 2. redni občni zbor dne 1. maja ob pol 9. uri popoldne v prostorih društvene čitalnice z običajnim sporedom. Želimo, da se udeležite v častnem številu tega zborovanja.

c Celjsko okrožje Oria priredi izlet združen z javno telovadbo dne 12. maja v Šmartnem v Rožni dolini. Zanimanje za izlet v Rožno dolino je veliko.

c Sv. Jur ob j. ž. V imenu Katol. bralnega društva se odbor iskreno zahvaljuje častnemu članu pred. g. Gregorju Potokar, župniku v Bočni za velikodušni dar 21 kron. Bog povrni!

c Kat. podporno društvo priredi v petek, 25. aprila svoj redni občni zbor in sicer ob 5. uri popoldne v opatiji. Spored: Poročilo tajnika in blagajnika tar volitev novega blagajnika. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva prav uljudno odbor.

c Sv. Ema. Vabilo na drugi občni zbor Kmetijskega društva pri pri Sv. Emi. Ker prvi občni zbor, ki bi se moral vršiti dne 6. aprila, ni bil sklepčen, se vrši dne 12. majnika ob 3. uri popoldne drugi občni zbor z istim dnevnim redom kakor je bil razglašen v Gospodarju štev. 12, ki bo sklepal pri vsakem številu udov odbor.

c Nazarje pri Mozirju. V nedeljo, dne 27. aprila ob 3. uri pop. se vrši pri nas ustanovni shod skupine J. S. Z. pri Toniču. Na shod uboga govorila g. dr. Veble in Vek. Zajc. Kmetje, splavarji, sploh delavci in vsa zavedna mladina, pridite. Vabljeni ste iz Mozirja, Nazarja, Kokarja in iz Rečice.

(Načaljevanje na prilogi.)

Brežiški okraj.

b Brežice. Ko je zadnji mraz uničil naš up po dobri vinski in sadni letini, nas je navdala vse kmete bridka žalost. Kje vzeti denar za velikanske izdatke, katere imamo dan danes ubogi posavski kmetje? Na sto posestev gre vsako leto radi skrajno slabega gospodarskega položaja na boben. Ko je letos vse tako lepo kazalo, smo uoali, si z dobro letino svoj tužen položaj vsaj deloma izboljšati. V teh dneh nesreče se posebno kaže ljubezen liberalcev do nas kmetov. Dva dni po onem nesrečnem mrazu sem imel opraviti v Brežicah pri nekem liberalcu. Ta človek, dasiravno sin kmečkih starišev, akoravpno živi izključno od nas krščansko mislečih kmetov, vendar je njegova liberalna hudobija tako velika, da se je izrazil z vso svojo liberalno strastjo sledeče: „Prav se vam zgodi, klerikanci, da vam je mraz uničil vinograde in sadje! Zakaj pa lazite vedno za duhovniki in klerikalnimi poslanci, čemu hodite vedno v cerkev, če vas potem vaš Bog tepe.“ — Presenečen sem bil nad temi, skrajno hudobnimi besedami liberalnega hujšaka. Vedel sem doslej, da so liberalci hudobni, a da jih je njihova strast pripeljala tako daleč, to si ne bi mislil. Ta člo-

vek, kateri je izustil te besede, je bil pri zadnjih volitvah najhujši in najpridnejši agitator za celjskega dr. Kukovca. Posavčani, to nam pove dovolj!

b Kozje. Dne 26. aprila se boče vršil v Kozjem veliki živinski in kramarski sejem, na katerega opozarjamo vse seimarje, kupce in kramarje, bližnje in daljne, naj pridejo v obilnem številu.

Najnovejša.

Bolezen sv. Očeta. Zdravje se sv. Očetu vidno vrača. Bolnik je brez vročice. Upa se, da bo mogel kmalu vstati.

Skader — padel.

Iz Cetinja prinaša brzozjav poročilo, da je Skader padel 22. aprila Črnogorcem v roke. Po noči od pondeljka na torek so črnogorske čete v splošnem naskoku in po hudem boju zavzele vse važnejše utrdbe pred mestom in se polastile tudi Taraboša. Turški poveljnik Esad-paša je sprevidel, da je zastoj ves odpor in se je udal. Boj so odločili srbski topovi. Črnogorske čete so 23. t. m. zmagovito korakale v mesto.

Listnica uredništva.

Loče: Dopis dobili še le sedaj. Prosimo večkrat. — Zreče: V prihodnji številki o Dobri. — Šalovci: Ni vredno, da tudi to osebo spravimo v celo zadevo. — Središče: ker se bo torej stvar rešila sodnijskim potom, hočemo počakati izida. — Polzela: Gospodje sami ne želijo. Torej oprostite. — Mozirje: Ali bodo vsa očitanja držala tudi pred sodiščem? Prosimo pojasnila. — Sv. Lovrenc nad Mariborom: Izborna. Toda za to številko ni bilo prostora. — Kozje: Ostalo prihodnjič. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Le pišite še kaj o pšenični Mici. Kadar nam bo stvar dovolj razumljiva, priobčimo s prozornim namerom pisane, vezane in nevezane vrstice ljudstvu v trezen punk in veselo zabavo. — Ostali dopisi pridejo prihodnjič.

Loterijsko število.

Dne 16. aprila 1913. Dne 19. aprila 1913:
Gradec 39 72 79 17 12 Linc 5 78 83 28 59

MALA OZANILA.

Pojasnila o inseratih daje upravnništvo samo tistim, ki priložijo znamko za 10 vin.

Gospodična z dolgoletnimi spričevali, izborna kuharica, išče službe kot gospodinja. Ponudbe na H. M. 33. Maribor, glavna pošta, pošto no ležeče. 959

Lepa posestva se prodajo in sicer kakoršno kdo hoče. Cena je od 8000 kron naprej do 50.000 kron, povsod vsega dovolj. Oglasiti se je pri Matiju Žizek v Kamnici pri Mariboru. 8

Gospodična Hrvatica iz dobre družine, gospodinskih zmožnosti, se želi poročiti s starejšim gospodom s stalno službo. Ponudbe na: Zagreb, poštoležeče, glavna pošta. 560

Lepo kmečko posestvo pri železniški postaji Pesnica, obstoji iz gospodarskih poslopij in viničarije 26 oralov zemljišča in sicer lepe njive, sadonosniki, travniki, gozd in vinograd je vse v enem kosu in se da razkosati. Več se izve pri lastniku Jožef Kos, Gačnik, pošta Pesnica št. 63. 548

Učenez iz dobre hiše z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme pri g. Josip Ulaga, Maribor, Tegethoffova cesta št. 21. Hrana in stanovanje izven hiše. 546

Denar se vam ponuja skoro brez vsakega dela lahko sedite doma pri svoji obrti in vendar zaslužite 4—8 kron na dan. Pišite takoj na Ivan Lah, Sv. Urban pri Ptuj. 547

Posestvi tik okrajne ceste, se redijo 2 kravi, svinje itd., pol ure od Poljčan, se po ceni proda. Pojasnila: F. Pšeničnik, Modrače, p. Studence pri Poljčanah. 597

Pridan učenez se sprejme takoj pri g. Vaupetič, pekarija. Žice pri Konjicah. 480

Radi poprave hiše in prenovljenja trgovine prodam 1 izložbeno okno z kamnitim okvirjem, 1 vrata in 3 okna z okviri po nizki ceni. 524 Ivan Ravnikar, Celje.

Posestvo je na prodaj na Spod. Štaj. v prijaznem kraju, sestoeče iz njiv, travnikov in gozda, obsegajoče 15 arov z gospodarskim poslopijem v dobrem stanu, blizu ceste in železnice. Cena 6300 K. Pismene ponudbe je poslati na J. Beci, Razbor. Loka pri Zidanem mostu. 569

Redka prilika v življenju. Zelo lepo posestvo v prijaznem kraju, okoli 10 oralov, obstoječe iz njiv, travnika in gozda, posebno lepega sadonosnika in se lahko do 15 polovnjakov jabolčnika pridelava. Cena posestva je 5200 kron, takoj izplačati je 1000 kron, ostanek pa po dogovoru. Vpraša se pri Anton Fiedler, trgovec Mestinje, želez. postaja Mestinje. 572

Priložnostna kupčija. Prav lepo posestvo okoli 3 orale, obstoji iz njiv, travnika in sadonosnika tik trga Šmarje pri Jelšah, je prav lep razgled. Cena po dogovoru. Vpraša se pri A. Fiedler, trgovec ob kolodvoru Mestinje. 571

Mlad krojaški pomočnik se sprejme pri g. Franc Körner, krojaški mojster. Poberž pri Mariboru. 561

Učenez se sprejme v manufakturni in špeciarijski trgovini Ljudovik Krautsdorfer. Sv. Duh—Loče. 550

Trgovci pozor.

Proda se na lepem prostoru blizu cerkve na Sp. Polskavi hiša z trgovinskimi prostori, 3 sohe, kuhinja, klet, drvarnica, zraven lep vrt, za zelenjavo, lepe brajde in jabolčna drevesa za 9.000 K, vknjiženo o-stane 2.400 K. 4000 K je za izplačat drugo pa lahko ostane na leta po dogovoru. Več se izve pri g. Aleksander Struc na Spodnji Polskavi pri Pragarskem. 508

Malo posestvo (hiša, vrt, njiva v lepi legi) z malo, dobrodošo trgovino mešanega blaga, edino v vasi, ne daleč od železniške postaje, se proda vsled starosti po primerno nizki ceni. Pojasnila daje lastnik M. R. 44, Št. Pavel pri Preboldu. Poste restante. 515

Zelo lepo posestvo, krog 22 oralov, lep gozd, travniki z samo sladko krmo, 400 žlahtnih sadnih dreves, novonasajen že rodeči vinograd, njive, lepa hiša in gospodarska poslopja itd.; viničarija v bližini Poljčan se proda. Pojasnila daje Karl Sima v Poljčanah. 499

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farne cerkve in žel. postaje, zidani hrami in hlevi, veliko travnikov in sadonosnikov in vse drugo potrebno je z vsem premakljivim vred takoj na prodaj. Več pove upravnništvo. 895

Lepa dobro idoča velika gostilna in gospodarsko posestvo blizu kolodvora in podružne cerkve s pokopalščem, 16 hektarjev raznega polja, 15 ha gozda, 6 travnikov, 2 s servitutnimi pravicami, s pašniki in gozdom blizu močno tekoče vode, se pod ugodnimi pogoji takoj proda. Naslov pove: Leop. Obleten, Libučje p. Pliberk, Spod. Koroško. 506

Proda se na pol krita, malo obrabljena, lahka **KOČIJA** za dva, pa tudi za enega konja. Proda se tudi nov kosilni stroj Deering. Kje, pove upravnništvo.

Po ceni se proda 1 steklena stena skoro popolnoma nova, 1 velik kovček, 1 kopirna preša in več okvirjev. Vpraša se v Mariboru, Tegethoffova ulica 26. 531

Trgovski učenez se sprejme v trgovini mešanega blaga Fr. Starčič, Sv. Barbara v Halozah. 519

Proda se lepa nova hiša z velikim vrtom ki meri 1400 m², tik ob o-krajni cesti Konjice—Žiče, blizu Konjic, 5 minut od konjskega kolodvora, primerna za obrtnika ali za penzionista. Več pove Alojz Jevšenak, sodar v Konjicah. 518

Učenez se sprejme v trgovini s steklom in porcelanom pri Ivanu Kovačič v Radgoni.

Družinam se priporoča za popraviljanje domačega perila samostojna šivilja—pomočnica. Vzame perilo na dom ali pa gre tudi v hiše popravljati. Vpraša se pri šivilji, Augasse 10, Maribor. 533

Proda se lepa, enonadstropna vili podobna hiša, obstoječa iz 5 sob in gospodarskega poslopja, 2 in pol orala sadonosnika in njive, s stiskalnico. Lega v prijaznem kraju Gornja Radgona, tik župne cerkve Sv. Petra, 5 minut od žel. postaje Gornja Radgona in 5 minut od mesta Radgona. Mesečno prinaša 50 kron najemnine. Zaradi lepe, mirne lege, brez prahu, z vrtom obdana, posebno pripravna za kakoga duhovnika—penzionista. Cena in plačilni pogoji se izvedo pri g. Janezu Lančič, kleparskemu mojstru v Gornji Radgoni. 495

Na prodaj je posestvo v trgu Št. Jur ob juž. žel. obstoječe iz lepe hiše, z šestimi sobami, z vrtom in veliko njivo zraven. Sposobno za trgovino, rokodelstvo ali za penzionista. Cena se izve pri Andrej Štante, Brezje, Sv. Primož, Sv. Jurij ob juž. žel. 554

Resna ženitna ponudba. — Železniški nadsprevodnik, ugledni mladenič, 26 let star, se želi zaročiti s štajersko izobraženo deklico vsakega stanu. Seveda bi morala imeti tudi nekaj gotovine. Tudi vdova z večjim premoženjem ni izključena. Želi se natančen naslov, ako mogoče tudi s fotografijo in z resnim naznanilom gotovine. P. Ponikva ob juž. žel. pod šifro „Na svidenje“! 555

Na prodaj je lepo posestvo 16 oralov, travnik, sadni vrt, njive, gozd, vinograd, dve sobi, pol ure od Rajhenburga na Štajerskem. Več se izve pri Martinu Češki, gostilničarju v Armeškem, pošta Rajhenburg. 562

Prodajalka mešane stroke, začetnica, z dobrim spričevalom želi vstopiti v večjo trgovino. Vstop takoj ali pozneje. Naslov pove iz prijaznosti upravnništvo tega lista. 563

Prodaj svoj mlin in žago.

ki leži v kraju, kjer je mnogo gozdov na Spod. Štajerskem, čedna hiša, mlinško poslopje, vse masivno stavljeno, z opeko krito, veliko gospodarsko poslopje, hlev, velika klet, žaga, apnenica, itd., 2 orala travnikov, stalna vodna sila (160 konjskih sil), se radi družinskih razmer proda za 42000 kron. Posestvo je neobteženo (brez dolgov). Zmerno naplačilo. Resnim kupcem daje pojasnila zastoj uprava „Realitätenmarkt“ Gradec, Hammerlinggasse 6. (2961). 564

MLIN in ŽAGA

na Spod. Štajerskem blizu večjega mesta, s konstantno, ledaprosto za turbino pripravljeno vodno silo s 30—40 konjskimi močmi, žaga s poslopijem, zelo veliko, pripravno za vsako industrijo, obratno poslopje, zelosolidno, s kamenjem zidano, z opeko krito, 1 in pol orala travnikov. Hrastov in bukov les se z lahkoto dobi v bližnjih gozdih. Cena 20000 K (brez dolgov). Pojasnila daje le resnim kupcem brezplačno uprava „Realitäten-Markt Gradec, Hamerlinggasse 6. (2963) 565

Ugodna prilika.

Zavoljo pomanjkanja ljudi prodam posestvo obstoječe približno iz 10 oralov zemlje s krasnim sadonosnikom v katerem se pridelava 16—20 polovnjakov jabolčnika, četrt oralov novih gorik, ki že rodijo, lepe njive, krme zraste za 5 glav govejše živine, hram z dvema sobama, eno kuhinjo, dve obokani kleti, večinoma vse zidano, 5 minut od okrajne ceste, en četrt ure od farne cerkve. Cena samo 6000 kron. Če ima kupec 2000 kron, tedaj lahko kupi, za drugo počakam. Naslov J. Šerbinek, Sv. Jurij na P., Zg. Sv. Kungota. 468

Hiša

v dobrem stanu, še skoro nova, z trgovino in več sobami, z velikim vrtom, v njem vodnjak in lepa brajda, na jako lepem kraju med 4 velikimi tovarnami se takoj prostovoljno proda zaradi slabega zdravja lastnika prav po nizki ceni. Naslov je Gaberje 61 pri Celju. 558

Kupci pozor.

Lepo posestvo na prodaj, ki meri 15 in pol oralov, leži pol ure od lepega trga in železniške postaje Šmarje pri Jelšah. Zemljišče vse v prvem razredu. Obstoji iz novozidane hiše, dobro gospodarsko poslopje, lepe njive, travniki in gozd, novonasajen vinograd, cena 4600 kron. Naslov pove gospod Anton Petauer, gostilničar, Šmarje pri Jelšah. 553

Proda se lepo posestvo z lepo novo zidano hišo, pripravno za trgovino pri cerkvi Sv. Tomaža nad Ormožem. Posestvo obstoji iz njiv, gozda, travnika, vinograda in sadonosnika. Meri 13 oralov. — Drugo četrt ure od farne cerkve Sv. Tomaža, v občini Koračice, obstoječe iz gospodarskega poslopja, njiv, travnika, gozda, vinograda in sadonosnika. Meri 6 oralov. Za oboje posestvo se izve cena pri lastniku Janezu Škorjanec pri Sv. Tomažu nad Ormožem. 552

Malo rabljen voz samovprežen s streho rumene barve se po ceni proda. Valentin Ačkun, sedlar v Hrastniku. 568

Pozor ure!

Točna postrožba.
Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragečnosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Tudi za obroke! Ilustr. vsaki gostenaj Gramofono od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 8-50
Pristna srebrna ura " 7-
Original omega ura " 18-
Kuhinjska ura " 4-
Budiljka, niklasta " 3-
Poročni prstani " 2-
Srebrne verižice " 2-

— Vedlešna jamstva —
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

urar in očalar 447
Maribor, Gosposka ulica 26.
Kupežna zbirnica in srebrna. 1898

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju. Po 14 dneh se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

Srebrne ure	K 6-50
Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	" 9-50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	" 13-
Ploščnate ure iz kovine	" 6-
Amerikanske zlate double-ure	" 10-
Goldin Roskopf ure	" 4-
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče K 5-	
14 karatne zlate ženske ure	" 19-
14 karatne zlate ure za gospode	" 40-
Srebrni pancir-verižice	" 2-
14 karatne zlate verižice	" 20-
14 karatni zlati prstani	" 4-
Visočne stenske ure na nihala	" 10-80
Kuhinjske ure	" 2-40
Budilke	" 3-
Budilke z dvojnimi zvonce	" 8-50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Iz celega sveta.

Kitajska ljudovlada (republika). Znano je, da so Kitajci pognali svojo vladarsko rodovino in ustanovili republiko. Zdaj se potegujejo, da bi druge velike države novo republiko priznale. Sklicujejo se na to, da so izvršili svojo revolucijo v kratki dobi 4 mesecev in da se pri tem ni prelila niti stotina toliko krvi, kakor se je je prelilo v revolucijah drugih držav. — Vrgli so v tem kratkem času cesarstvo, staro 4000 let, in ga izpremenili v novo demokratsko državo. Velike države pa nečejo uslišati te zahteve. Tukaj prideta v poštev zlasti Rusija in Angleška. Rusija hoče dobiti Mongolsko pod svojo oblast, Angleška pa Turkestan in Tibet; trudi se posebno za to, da bi ohranila vpliv svoje trgovine na Kitajsko. Kitajska republika je izprevidela, da je ena največjih nevarnosti za kitajsko ljudstvo uživanje opija. Kdor se opija, navadi, je izgubljen. Malokatera strast je tako močna, kakor poželenje po opiju pri človeku, ki se ga je navadil. Opij se navadno kači. Pri tem se človek nekako vpijan in se zaziblje v silno sladke in prijetne sanje. Seveda, ko se vzbudi, je utrujen in oslavljen. Najmočnejšo naravo opij kmalu uniči. Dosedaj so uvažali opij na Kitajsko Angleži, in sicer so ga prodali na leto za 240 milijonov kron. Republika je pa nedavno prepovedala uvoz opija na Kitajsko tuge. Silno hvalevreden je ta korak republikanske vlade, ki hoče z vso silo zatreti to škodljivo nezmernost. Morda bi se mogla glede na boj proti pijančevanju še kaka druga država učiti od Kitajcev. Angleški kapitalisti, ki so s to prepovedjo ob ogromne dobičke, seveda niso zadovoljni. Angleška se šteje, da skrbi za krščansko vero na daljnem vzhodu, poganski Kitajci se pa morajo v postavitvi braniti pred to čudno krščansko državo. Upati je, da spekulanti z opijem ne bodo dobili javnega mnenja na Angleškem za-se. Zdaj zahtevajo, naj bi angleška vlada pritrsnila na Kitajsko, da bi preklicala svojo prepoved.

Obletnica „Titanikove“ nezgode. Tri ameriške gospe, ki so postale vsled strašotne nezgode „Titanika“ v noči od 14. na 15. aprila 1912 vdove, so praznovale obletnico na prav nenavađen način. V nedeljo, dne 13. aprila, so se odpeljale s parnikom iz Bostona. V noči od 14. na 15. aprila natančno ob uri, ob kateri je zadel lansko leto „Titanik“ v ledenik, je priplul parnik na ono mesto in dame so v spomin svojim rajnim soprogom spustile v morje velikanske košare s cvetjem, na dnu košar so bili težki kameni, tako, da je res došel dehteči pozdrav na dno morja, kjer počivajo ostanki velikanske ladje in ponosrečenci. Vdove so vzele s seboj tudi kaplana, ki je opravil kratko službo božjo, preden so pogreznile rože na dno morja. Ko je parnik počasi odplul, so zapele vdove, kaplan in mornarji pesem: „Blizje, moj Bog, k tebi“, ki so jo tudi pred letom dni peli junaki na potapljačem se parniku. Tako spominjanje obletnice si je domislila ena teh vdov, gospa Futrellova, ki vsakega 15. v mesecu potopi košaro cvetja v morje, kjer počiva njen mož, ki je bil znan in priznan ameriški pisatelj in je ljubil rože nad vse.

Junakinja. V bolgarski vojski je služila 60letna prostovoljka: Janka Markova, ki se je z orožjem v roki udeležila tudi vojne l. 1877—1878 in srbsko-bolgarske vojne pri Slivnici l. 1885. Odlikoval jo je že knez Aleksander in Kasneje kralj Ferdinand. Začetkom sedanje vojne je Janka Markova z vso silo zahtevala, da se sprejme med prostovoljce, kar so ji končno dovolili. Sedaj se je s tremi vidinskimi some-

ščani nahajala pred Odrinom. Nosiia je uniformo navadnega vojaka, ukvarjala se je s puško kakor izurjen lovec, roka ji je čvrsta, korak trden in enakomeren. Na vsako pohvalo je odgovarjala kratko: „Bog počeli svobodo vsem krščanskim narodom. Kar se tiče mene, bi najraje umrla na bojnem polju, kajti zadostuje mi, da mi je bila dana sreča, videti obnovljeno veliko Bolgarijo.“

Junaštvo slepega pevca. V ameriškem mestu Worcesteru (Massachusetts) je te dni v nekem gledališču med predstavo nastal ogenj. Ogenj je prvi opazil sin gledališnega ravnatelja, ki je stal za kulisami. Gorelo je za zadnjimi sedeži na balkonu. Na odru je tedaj stal slepi pevec Mr. Edvard Boyle, ki je pravkar izpel svoj komad. Hitro stopi k njemu ravnatelj sin in mu nekaj pošepče na uho. Tedaj slepi pevec z mirnim glasom prosi občinstvo, naj takoj mirno zapusti gledališče. Se-le tedaj ljudje opazijo ogenj in prestrašeni vsi naenkrat planejo k izhodu. Nastala je nevarna zmeđa, ker so ljudje drug drugega ovirali pri izhodu. Tedaj je začel pevec z veselim, čistim glasom peti svoje najljubše pesmi in pianist ga je spremljal na glasovirju. To je ljudi tako umirilo, da se je gledališče v kratkem brez nezgode izpraznilo. Se-le ko je odšel zadnji obiskovalec iz gledališča, je skočil na oder pianist in odvedel slepega pevca na prosto. Takoj nato je stalo gledališče v enem samem plamenu in je do tal pogorelo.

Avstro-ogrsko prebivalstvo po stanovih. Zadržanje ljudsko štetje dokazuje, da v naši monarhiji še vedno prevladuje kmečki stan; dve petini vsega prebivalstva se preživljava s kmetijstvom in gozdarstvom. V poljedelstvu, vrtnarstvu, gozdarstvu in ribarstvu je zaposlenih 30,100.000 oseb, v industriji pa 8,410.000; dalje: v trgovini, prometu in zavarovalništvu 3,316.000, v rudarstvu in tužinarstvu 742.500, v stavbeni obrti 940.000 in v domačem gospodarstvu 1,138.500 oseb. Uradnikov, učiteljev, duhovnikov in umirovljencev je 3,060.000, brez poklica 1,249.000 oseb.

Prerokovanja za l. 1913. Francoski duhovnik Tibo je našel med dokumenti bicantskega arhiva listino iz 16. stoletja, ki jo je spisal katoliški menih Malahija in ki vsebuje prerokovanja do 21. stoletja. Med drugim je v tej listini prorokovano za l. 1913.: Splošna evropska vojna bo nenadoma izbruhnila. Ta vojna bo tako ljuta, da bodo konji do prsi gazili po krvi. — Francija bo zmagovalka, toda sredi vojne bo v Parizu izbruhnil upor, ki bo končal sporušenjem Pariza od strani Francozov samih; končno pa se zopet apostavi monarhija, toda prestolnica bo v drugem mestu. Moč Anglije se bo povečala, toda v notranjosti države bodo nastali resni nemiri, ki bodo Veliko Britanijo dalj časa ovirali, okoristiti se s svojim mednarodnim položajem. Nemčija bo premagana in bo bojažljiva dinastija (vladarska hiša) nehala biti na čelu imperije. Moč Avstrije se bo okrepila, a izgubila bo svojo navadno obliko. Rusija bo po kratki dobi neodločnosti in nekaj puntih postala vsemogočna in rešiteljica svetovnih dogodkov.

Ljubo doma! Iz Amerike se nam piše: 1. Ostanidoma! To naj je poglavitno pravilo vseh, ki so doma v Evropi! Dom je dom! Tujina je tujina. Res je, da so tu v Ameriki že milijoni našli lepše življenje, lepšo prihodnost, kakor bi jim jo pa bila mogla dati njih lastna domovina. Res je pa na drugi strani tudi, da so te milijoni nesrečno živeli in nesrečno končali, kar bi ne, ako bi bili ostali doma. — 2. Tudi doma se da živeti! Amerika je bila pred leti moderna, obljudjena dežela za evropske narode, po kateri se nista cedula sicer mleko in med,

pač pa zlati dolarji. Danes ni več tako! Ljudstva je tu že dovolj. Od dne do dne ga je več, ker se množi. Zato je vedno manj dela, življenje vedno dražje, zasluzki vedno manjši. Vsled tega je v Ameriki že mogočna struja, ki čela za omejitve naseljivene svobode, ker se boje, da bi morda domačim ne zmanjkalo kruha. — 3. Desetkrat zato raje premisli, predno se podaš na pot v tujino! Premisli, kam misliš iti, premisli svoje zmožnosti, svoje zdravje, premisli svoje razmere, svoje moči, vprašaj svoje prijatelje, ki so že tukaj, povprašaj svojega duhovnega pastirja. Le potem, ako že mora na vsak način iti, da odideš, le potem se odloči in pojdi! — 4. Nikar sine slikaj kakih zlatih gradov, kako bo tam lepo, ko boš veliko zaslužil, a malo delal, kako boš zato kmalu postal bogat, pred vsem, nikar si ne slikaj, da te prvi dapi sreča milijonar, ki ti nasuje polne žepe cekinov, ali da boš prvo drevo potresel in se ti bodo vsuli cekini v naročje. Tudi si nikar ne misli, da ti bo prvi, kogar boš za delo vprašal, z veseljem ponudil lahkega dela, kjer boš veliko zaslužil in skoraj nič delal. Vedi, da bo treba tu najbrže dolgo čakati na delo, da bočeš v začetku dobival dela, kakoršna se ti ne bodo dopadla, kjer bodeš prišel zvečer domov utrujen, da boš komaj noge vlekel za seboj. Pripravljen moraš biti, da prve mesece še za kruh ne bodeš zaslužil, da bodeš morda dobil delo, ki se ti bo zdelo poniževalno itd. Prišli so že grofje, pa so morali iti najprej v kakše gostilne posodo pomivat za par dolarjev na teden, samo, da so se pripravili. Kratko: ako se odločiš za Ameriko, bodi pripravljen na vse najhujše! Ne zanašaj se na kake prijatelje in znance, češ, ti mi bodo preskrbeli delo. Ti tudi ne morejo vsega. — 5. Ako imaš tu kakega sorodnika, o katerem si baje čul, da je zelo bogat, da zasluži na teden ne vem koliko dolarjev, ki je morda kak gostilničar, ali celo milijonar, nikar ne misli, da je to v resnici tako. Največkrat se pokaže, da je kak tak imeniten „trgovec“ samo kak hlapec v trgovini, da je tak imeniten gostilničar samo kak natakar itd. Ljudje v starem kraju so silno lahkoverni, ko čujejo o kakih svojih stricih in tetah v Ameriki. — 6. Vedi, da se dolarjev, kateri nekateri izseljenci pošiljajo domov, držijo krvavi žulji, da je bilo treba trdo delati za-nje, morda jih pristradati, da je bilo mogoče jih poslati domov.

Katoličanstvo na Angleškem in v drugih protestantskih krajih. V zadnjih letih je opaziti močno napredovanje katoličanstva na Angleškem. Lani je Sveta Stolica odredila, da se katoliška cerkvena provinca za Anglijo, ki je imela svoj sedež v Westminsteru, razdeli v 3 samostojne province: Westminster, Birmingham in Liverpool. Škotska ima 2 provinc: Edinburg in Glasgow. Lani je bilo tedaj v Veliki Britaniji (Anglija in Škotska) 5 nadškofov in 20 škofov, letos pa je: 6 nadškofov in 21 škofov. Cerkev je 2152, duhovnikov 4401, vseh katoličanov pa 13 milijonov. Prestopov h katoličanstvu je bilo l. 1911 v celem 8000, in to število leto za letom narašča. Tudi v drugih protestantskih deželah se kaže napredovanje katoličanov. Na Pruskem so našli l. 1910. že 14,600.000 katolikov, protestantov pa 24,600.000. V protestantski Holandiji je bilo leta 1880. katoličanov 300.000, danes pa jih je 2 milijona. V skandinavskih državah katoličanstvo počasi raste. Vsako leto nad 100 konvertitov.

200letno sadje. Pri izkopavanju v Herkulanumu in Pompejih v Italiji so našli posode, v katerih se je nahajalo popolnoma dobro ohranjeno vkuhanu sadje.

LISTEK.

Švarc — Nacl.

(Spisal Januš Golec.)

(Konec.)

Gospod pa ga je nekako butasto gledal, zmigaval z ramami in mu kazal le na listek in tisto črno pisanje. Tumlj je bil utrujen po spovedi v veri: ta gospod tudi nimajo več oblasti nego naš fajmošter; pa saj mi je pravila Mica, da je misijonarjev več skupaj. Me bode že poslal do gospodov, ki bodo znali izmoliti nad menoj potrebno. In res, gospod je poklical še drugega in ta bi mu kupil eno, če bi ne bila predraga. Nič ni koristilo, spremljevalec je silil naprej in še o čuku s poklanjastim pokrovcem in Mjicini brkalasti ruti ni hotel prav nič razumeti. Po dolgih ovinkih in utrudljivem potu sta vendar prišla v hišo, kjer je sprejelo Tumpla več gospodov, pa imeli so brke kakor tisti kapucin, ki so hodili vsako leto pridigovat k Sv. Pan-kraciju.

Sedaj pa se je začela spoved, za Nacla dolga. Vse žepe so mu preobrnil, še mošnjiček, shranjen v nedrijah, so mu pregledali. Gospod z osivelo brado pa ga je vse mogoče izpraševal, vendar Nacl ga ni razumel, ker je menda govoril taisti jezik, kakor ga je slišal pri sv. maši. No, in ko je bilo vse končano, pa ga je ta gospod tako bolj remšniško podobno vprašal: od kod je in kako se piše? — Nacl se je odrezal, da ga je šolmašter 14 dni klical Tumpl Ignac, ljudje

pa mu pravijo Švarc-Nacl iz Remšnika pod Sv. Pan-kracom.

Gospod je še nekaj napisal na papir, ga peljal po dolgih hodnikih in ga potisnil v izbo, ki je bila lepša in bolj prostorna nego njegova bajta.

„Zdaj pa sem rešen tistega, v mislih napravljenega lutriš-križa“, je menil Nacl, „v tej hišici se bom malo spokoril. Poiskal je po žepih česnovo glavo, pa tudi košček kruha si je privoščil. Za večerjo pa so mu prinesli ječmenove kaše. Redka je bila res, da bi bil še Nacl lahko ona zrna preštel, pa gorka je bila. Tudi spal je tako dobro, da se mu še sanjati ni prav utegnilo.

Drugi dan komaj se je postavil na noge, je že stal pred njim mož, oblečen kot remšniški šolnik. Ni pa bil tako prijazen kot oni večerajšnji gospodje, še roke mu ni hotel podati. Nacl je bil prepričan, da je kak zarobljen služabnik pri misijonarjih. Šla sta zopet mimo pomaranč, čukov in rut, pa Nacl je vse slohodno gledal, kupiti pa ni smel ničesar. — „Eh“, se je tolašil, „bom pa doma kupil čuka in tudi brkalaste rute imamo“. — Dospela sta na postajo in ravno tukaj je spoznal Nacl spremljevalčev radožarno srce — še listek mu je plačal za vlak. Peljala sta se sama v enem vozu. Nacl pa to pot ni spal, ker se sedaj ni vozil po dolgočasnih grabah, ampak po sami ravnini, ki je bila kar posejana s hišami in cerkvami. Izstopila sta; Tumlj se je vrtel na postaji kot petelin po gnojišču, toda kolikor se je on večkrat prepričal, to ni bilo Brezno, ampak nekaj bolj prijaznega. Jedla sta naša potnika v tem kraju, nato sta hodila dolgo po ravnem, potem pa zavila v hrib, da je bilo joj za Tumplove plošnate noge. Smrdke ob hribovski stezi vedo, kaj vse je napovedal Nacl spremljevalcu; tudi česna, ki pomaga do lažje sape, mu ni pozabil ponuditi.

Precej dolgo sta hodila. Tumlj se je potil, da je voľa kar žvečala po obuvalu — prisopihala sta na hrib. Moj Bog, kedaj bi spravil na papir Naclovo zažudenje, ko je ugledal pred seboj samega Sv. Pan-

kraca, dobrega znanca. Ni mu hotelo v glavo, kako to, da je vstopil v Brezno, sedaj pa se vrača čez Radl? Molil je roko in še ogal kruha spremljevalcu z vročim: „Bog lonaj“, češ, „zdaj sem pa že na domačih tleh, jo bodem že pogođil sam domov“.

Pa ta šolmajstersko oblečeni človek ga ni hotel zapustiti, držal se ga je kot kloš kože. Povem ti še, dragi bralec, da bi se bila naša prijatelja skoraj sprla na vrhu Radla, ker je hotel Nacl v cerkev na par Očenašev, sopotnik pa, ki je bil lutriš po Naclovem mnenju, pa mu je branil to dolžno pobožnost. Tumplova je obveljala in tudi sv. Papukracij je dobil svoj delež.

Mahala sta jo navzdol in se ustavila v domači krčmi, kjer sta dobila tudi pürgermajstra. Nacl je naročil dve merici žganja. Sopotnik pa je stopil k županu, razložil pred njega neki papir in mu dolgo zaplljivo kvantal, seveda nemški.

Po dokončanem pogovoru pa si je župan nataknil očala, stopil pred Nacla, ga lopnil s pestjo po glavi in mu zaupil na uho: „Todi motovilasti, kaj si se pa Klatil po Građcu, sedaj pa mora občina za teboj plačevati!“

Nacl pa se je resno zagovarjal, da ni bil v Građcu, ampak v Marprugi, da je jedel svoj kruh in svoj česen, drugo pa je itak plačal za njim ta-le go-spod. Kratko in malo, Naclu je župan odvzel še tisti denar, ki ga je imel, nato pa ga je spelial iz gostilne. Huđo je bolelo to trinoško ravnanje Tumpla, pa je bil odslej utrujen v sodbi, da remšniški pürgermajster in fajmošter bi se naj šla v Marpruk manire učiti.

Taisti večer pa, ko je Nacl vstopil zopet v svoj mlin, nista šla počivat z Mico, ampak ljubček je je zabaval celo noč s potopisnimi črticami. Takoj drugo jutro pa, ko je še romar ležal na slami, se je zglašil župan in še dva druga moža. Mica je morala z njimi, in odslej je Nacl ni videl več. Še pri cerkvi ne. Živel je do smrti samsko življenje, vedno pa se je srđil nad fajmoštrom in pürgermajstrom, ki sta mu odvzela za vselej iz vode oteto otroco, Zaplotnikovo Mico.

Dopisi.

Mariborski okraj.

m Sv. Lovrene nad Mariborom. Dne 6. aprila se je pri nas ustanovila kmetijska podružnica. Govornik iz Gradca je govoril stvarno in pametno. Dovolimo si samo nekatere opazke. Ustanovni shod se je naznanil samo Nemcem (?) in omahljivcem. Znani večkratni kandidat Girstmajer je poudarjal, da se v podružnico, oziroma v odbor, ne smejo sprejemati take osebe, ki delajo samo zgago in narodnostni prepir. To podpisemo z obema rokama. Dalje je loptil po naših poslancih, da ne pustite deželnemu zboru delovati. Počasi Franceji! Naši poslanci so odgovorni samo nam kmetom in delavcem, ki smo jih izvolili, nikdar pa ne štajerčijancem. Dokler bo nemško-nacionalna večina v Gradcu mnenja, da je za Nemce samo meso, za nas Slovence pa le oglošana kost primerna hrana, tako dolgo bodo naši poslanci obstruirali in če to traja magari še 10 let. Izvoljeni odborniki so vsi tajnacional, ki pa večidel žive le od trgovine. Da se je govorilo le nemški in po potrebi tudi hajlalo, skrajaj ni treba omenjati. Torej slovenski kmetje in obrniki, pozor! Namen kmetijske podružnice ni, v prvi vrsti delovati v blagor kmečkemu stanu, ampak ojačiti in vzdržati nemštvo, ki je zavoljo probujene okolice po mnenju nekaterih iz Slov. gorice, Savinjske doline, Koroškega itd. semkaj privandranih Nemcev (!) (katerih stariši pa niso znali nemški) v veliki nevarnosti.

Ptujski okraj.

Ptujске novice. Lepi pijmo ga! Dne 15. aprila je zgodaj v ptujski bolnišnici nek L. Trafela, ki je ležal tam bolan na posledicah pijančevanja, skočil v trenutku, ko ni bil opazovan, skozi okno 1. nadstropja na tla, kjer si je strl roko in se tudi drugače nekoliko poškodoval. Snops mu je vzel pamet in zdravje. Le pijmo ptujski snopsek, berimo Judežvega „Štajerca“, saj imamo še vedno preveč denarja in zdravja! — Kdo je on dr. Plachky, ki sedaj po raznih mestih govori proti Slovanom, katere naj Nemci pozobljejo? To je ptujski advokat, kateri živi večinoma od slovenskega denarja, kateri pa je zato duša vsega, Slovcem sovražnega gibanja, zlasti na Sp. Štajerskem. Zaponni si, slovenski kmet, kako te ljubi ta nemški dohtar, ki je še pred kratkim na nekem nemškem zborovanju na Ptuj Slovane, torej tudi Slovence imenoval „Erbfeinde“, to je rojene sovražnike! menda zato, ker ga preveč zalagajo z denarjem! — Kmet, poslušaj! Ptuj imenujejo drugod najbolj nemško avstrijsko mesto, to je: v Ptujju je najbolj zagrizeno nemštvo! In kdo so ti Nemci? Ornič, krušni oče „Štajerca“, je slovenske rodovine; Poldek Slawitsch je, kakor kaže že njegovo „germansko“ ime, slovenske rodovine; dr. Plachky je rojen Čeh itd. Izključno vsi, pravimo vsi, kakor je to že celo graški „Tagesp.“ priznal, žive edino-le od slovenskega kmeta.

Zetale. Na velikonočni pondeljek in velikonočni terek je priredilo naše katoliško bralno in izobr. društvo lepo gledališko predstavo in sicer so igrala dekleta igrano „Pri gospodi“, moški pa žaloigro „Spoustaj očeta.“ Udeležba je bila vsakokrat povoljna, čeravno bi še lahko bila boljša. Igralo se je zelo dobro. Marsikaterega posameznega igralca in igralko bi radi pohvalili, pa vemo, da jim to ni ljubo. Zlasti so dekleta igrala tako, da še do sedaj nikdar tako lepo in naravno. Čast vsem skupaj! Miheta, mladega in starega grofa pa še želimo večkrat videti na odru, če tudi v drugih vlogah. Da sta se igri vsem dobro dopadli, je najlepše znamenje to, da so nekateri gledalci, ki so bili pri igri že v pondeljek, še prišli tudi v terek.

Zetale. Prejšnjo soboto ponoči je padel čez 1 meter visok sneg. V nedeljo in ponedeljek ponoči pa je vse pomrznilo, kar je le količkaj začelo gnati. Sadje in vinogradi so izredno lepo pokazali, sedaj pa je vse uničeno. Nekaj upanja je še mogoče, da poznim vrstam sadja in poznim trtam, n. pr. rizlingu, še ni tako hudo škodovalo. Našim ljudem se že tako slabo godi, zdaj pa nam je še upanje na jesensko branje in jesenske dohodke vzel sneg in mraz. C. kr. oblast pa ljudske bede nič ne vidi. Že pred meseci je za občine Nadolje, Kočice in Dobrino, ki so bile lani zažete po toči, izposloval naš državni poslanec dr. Jan. Kovič 7000 K podpore, a denar še oblasti nekje držijo. Kakor je videti, bo treba uradnike c. kr. ptujškega okrajnega glavarstva na drug način prijeti ter objaviti natančno, kako se je ta slavni urad nasproti tej podpori obnašal!!

Ljutomerski okraj.

1 Radenski novi župan se je razkoračil v svoji ljubi „Slogi“. Nič ne zavrača svojedobne naše trditve, da je s pomočjo „Štajerca“ zlezel na županski stolec in da se je zvezal z Nemci. Bila bi tudi skrajna predrznost, to tajiti. Istotako je pa tudi drzno, če g. Zemljič imenuje dopisnika „grdega lažnjiveca in podlega obrekovalca“, dokler ne dokaže, da je vsaj en zagrizen štajerčijanec volil njega. Da bi ga žeje po županstvu naredile tako pozabljivega, da bi sedaj ni-

ti ne vedel več, s kakšnimi ljudmi se je združil ob volitvah, tega ne moremo trditi. Če se torej zdaj dela nedolžnega, je to drzno; o možatosti niti ne govorimo. Sicer se pa njegovi zahtevi prav lahko ustreže. Gospod župan menda pozna nekoga Jakoba Zemljiča, ki je s „Štajercem“ agitiral po Radinskem vrlu in pri dr. Höhnu proti Divjaku, kdor tako dela, je ali zagrizen štajerčijanec ali pa človek, ki mu je prav vsako še tako protinarodno sredstvo. Gospod župan nam naj pove, kdo je ta mož, da ne bomo sumili njega, ker niti slučajno enako ime. Zemljiča je volilo županom četrto mož. Izmed teh gotovo prav dobro pozna žrnovskega Zamuda in radinskega Antona Zemljiča. Trdite, da sta ta dva sovražnika „Štajerca“, četudi ga rečimo nimata naročenega, to bi bilo isto kakor trditi, da g. J. Zemljič ni zdaj radenski župan. Tretji odbornik je pa tudi s „Štajerčevimi“ trditvami volil proti Divjaku. Sicer se pa mora g. Zemljič ozirati ne le na županske volitve, ampak tudi na odbornike. Pozabil je najbrže že, kako so vsi štajerčijanci in radenski Nemci delali za njegovo stranko. Znamo nam je celo, da se je radgonski veliki Nemeč dr. Kamnikar zanimal za te volitve v prid g. Zemljiču. In če ima g. župan žrnovskega Beleka in radinskega Himelrajha za zavedna narodnjaka, tedaj ima o narodnosti čudne pojme. V II. razredu je dobil g. Zemljič največ glasov (12). Tam so volili tudi Nemci, n. pr. ravnatelj Lochpichler; torej so ti vsi dali svoje glasove njemu. Eden izmed njih se je celo izrazil: „Mi smo volili tiste, katere nam je Zemljič napisal.“ (Ime je na razpolago.) Pa si g. Zemljič še upa v „Slogi“ trditi, da so njega volili sami narodno zavedni možje! Kakšna je narodna zavednost njegova in njegovih pristašev, naj pojasni tudi to dejstvo. V I. razredu je bilo oddanih 9 glasov. Izvoljeni so bili trije Zemljičevi pristaši z 9 glasovi in Nemeč dr. Höhn s 7 glasovi. Od naše stranke sta volila v tem razredu le Divjak in Mauko. Torej sta bila samo ona tako narodno zavedna, da nista dala svojega glasu Nemcu. Zgoraj omenjeni „narodno-napredni“ možje so volili proti Divjaku „samo iz gospodarskih ozirov“, tako trdi g. Zemljič v „Slogi“. Ne imejte vendar za norca sebe in drugih! Kakšni so ti gospodarski oziri? Ceste so take kakor v vsaki občini. Zaradi očitanja uporabe obresti od občinskega denarja ste pa vsi morali podpisati izjavo, da je vse v redu. Sicer pa s takimi trditvami g. Zemljič bje samega sebe po ustih. Saj je bil v odboru pod Divjakovim županstvom. Ali ni vedel ziniti, če se mu ni zdelo kaj v redu!? Z zloglasnim „Štajercem“ po kom udrihati, to pač ni možato. Bajje grozi g. Zemljič s tožbami tistim, ki mu ne bodo dali miru. Se ne ustrašimo, g. Zemljič! Če bo treba, bomo tudi v bodoče javno govorili, posebno, če nas bo g. Zemljič tako neokusno izzival, kakor je to storil v „Slogi“. Povem tudi g. Zemljiču, da nekateri njegovi pristaši že sedaj uvidevajo, kaj so naredili pod njegovim komando.

Slovenjgraški okraj.

s Martin pri Slov. gradu. Marsikoga bo morda zanimalo, kakšni ljudje stanujejo v Slovenjem gradu. Pristni Slovenci, ne; ker nemško govorijo. Tedaj pa Nemci, tudi ne; ker nemško prav ne znajo. Poslušajte! Pred nedavnim časom sem se napolil proti mestu, da si nakupim raznih stvari. Ko grem po cesti, mi pride nasproti gosposko oblečen fant ter me pozdravi, seveda v blaženi polnemščini: „Guten Magen! — Ha-lia, lep pozdrav res, „dober zelodec!“ Če že hočete nemško pozdravljati, se nemščine pravilno naučite, da se ne bomo smejali taki spakeđrani nemščini.

s Sv. Martin pri Velenju. V nedeljo, dne 13. aprila, je bil v Društvenem Domu ustanovni shod J. S. Z. Kljub slabemu vremenu je vendar prihitelo še precejšnje število zborovalcev. Od načelstva J. S. Z. poslani govornik Vekoslav Zajc nam je opisal razne postave, ki se snujejo za delavce v državnem zboru. Podal nam je tudi jasno sliko, kako velike koristi bi bilo pri nas gospodarsko društvo, in to je mogoče doseči, če je ljudstvo organizirano v J. S. Z. Za Zajcem je govoril č. g. kaplan Malajner ter navduševal zborovalce k pristopu v J. S. Z. Oglasilo se je že ta dan toliko članov, da je skupina gotova stvar pri nas. V nedeljo, dne 20. aprila popoldne pa se je izvolil odbor in nato je sprejem članov in tako je začela s tem dnevom poslovati skupina J. S. Z. pri nas. Vabljeni ste vsi, ki ste bili že zadnjič na shodu, in tudi vsi tisti, ki ste bili zadnjič namenjeni priti, da pristopite k novi organizaciji. Večkrat se bo vršilo zanimivo predavanje o gospodarskem predmetu in o delavskem in ženskem vprašanju.

s Šmartno pri Velenju. Naša prireditel v na Bello nedeljo se je obnesla v enem oziru prav dobro, v drugem oziru pa bolj slabo. Prav dobro je bilo izvajanje lepe in pomenljive igre: „Večna mladost in večna lepota“, kar je pričala globoka tišina in pazljivost gledalcev pri raznih resnih prizorih. Slaba pa je bila prireditel v tem oziru, ker se je zelo malo domačih faranov odzvalo povabilu, ko se vendar prirejajo igre v prvi vrsti za domače ljudi in za pokrite dolga, ki teži na našem Društvenem Domu. Hvalo pa moramo izreči nekaterim tržanom iz Velenja in mnogobrojnim udeležnikom iz sosednjih župnij: iz Škal, St. Ilija, St. Andraža i. dr., ki so se z veseljem odzvali našemu povabilu. Ker je ta igra globoko verske vsebine in kot taka posebno sodi na naše odre, so bo še enkrat uprizorila.

Konjiški okraj.

k Tepanje. Mladina iz naše vasi naprej za dobro in sveto stvar!; to je vsebina zadnjega članka. Mladino pa morajo tudi stariši navduševati in prigajati za pravo stvar, ker sama težko najde pravo pot. Tudi lepe vzglede mora imeti mladina. Kje so pa naši zanesljivi katoliško-slovenski možje? Kdo je z odprtimi usti poslušal in strmel nad nauki socialnega demokrata, namesto da bi ga bili zavrnili? Tudi dobrih listov nam manjka. Le preštejmo, koliko hiš ima „Slovenskega Gospodarja“, „Naš Dom“, „Domoljuba“, „Bogoljuba“, „Glasnika“ itd!

k Žiče. Ko so bile dne 3. aprila v sosednjih Ločah občinske volitve, so se tudi nekateri Žičani silno trudili, da bi pripomogli štajerčijanski stranki v Ločah do zmage nad slovensko kmečko stranko. Med temi agitatorji so bili nekateri taki, kateri so se pred leti prištevili po vzorcu liberalcev „med navdušene“ Slovence. Žalostno, a resnično!

k Loče. Pri občinskih volitvah za našo občino so zmagali nasprotniki slovenske kmečke stranke. — Ljudje, kateri so od vseh vetrov priromali v naš kraj in žive od naših grošev, so se na vso moč trudili, da ne bi prišel kak slovenski kmet v občinski odbor. Zal, da jim je nasedlo na limanice več mož, ki sicer niso bili dosedaj na strani nemškutarjev, ampak so se steli med zveste sinove slovenske matere. Premotil jih je graščinski bič in čudno prijazni obrazi naših nemškutarjskih kolovodij.

Celjski okraj.

c Dramlje. Nepričakovana izguba je začela pred kratkim drameljsko Marijino družbo in Dekliško zvezo. Nemila smrt nam je iz naše sredine dne 9. marca vzela Miciko Zabukošek, katere je bila prvo nedeljo še pri sv. maši in popoldne pri molitveni uri, a drugo nedeljo je bila že položena na mrtvaški oder. Jezus ji je izkazal ljubezen že kar na tem svetu s tem, da ga je zamogla še ravno prvi petek zadnjic sprejeti za popotnico v dolgo večnost. Ogromno mladenk je prihitelo z Marijino zastavo na njen dom, kjer sta prav do solz ginjeno govorili v slovo dve pjeni tovarišici. Prva je govorila Nežika Plajhner. Lizika Leber pa se je v imenu tovarišice poslovala od rajne. — Ni pa še bila pozabljena prva žalost, ko nas je dohitela že druga. Dne 2. aprila se je poslovila od nas že druga zelo vzgledna Marijina hčerka ter odbornica in govornica drameljske Dekliške zveze. Mučila jo je neizprosna jetika. Že eno leto prenašala jo je zelo voljno. Tudi tega pogreba smo se udeležile z zastavo Marijine družbe. Na svidenje nad zvezdami!

c Nova Cerkev. Dne 12. aprila je padlo precej snega. Dne 14. aprila je kazal toplomer mraza 5 stopinj C. To boče precej škode za vinograde in sadno drevje, ki je že odgnalo in močno cvetelo. Zgodnje toplote se nam ni nikdar veselili.

c Nova Štifta. Tukaj živi nekdo, ki mu noč in dan roji samo to po glavi, kako bi komu kakšno kaznen naklonil. Zlasti ima na piki streljanje in menda zmeraj posluša, kje bo kaj počilo, da bi šel takoj ovadit. Pa ne iz kakega dobrega namena, ampak iz gole škodoželjnosti. Tako je bil tudi fant, ki je parkrat brez dovoljenja iz možnarja ustrelil, kaznovan z zaporom. Dotičnik pa mora skrbeti za svojo, že več let bolno mater, in ker ni drugega pri niši, je ubogi materi odvzeta edina podpora. Ali bo sedaj ovaduh, ki je iz same škodoželjnosti in ker dotični fant ne trobi v njegov napredni rog, napravil ovađbo, imel toliko krščanske ljubezni, da bi za to mater mesto sina skrbel? Letos o Veliki noči pa, ker se je za streljanje pri Vstajenju dobilo dovoljenje, se je isto od neke strani hotelo zabraniti s tem, da se je možnarje poskrilo in deloma pokrađlo. To je pa že res višek zlobnosti. Ker je pa tatvina tudi po državnih postavah prepovedana, ne pa samo streljanje brez dovoljenja, naj pa napredni ovaduh tudi tega tatu poišče in ga magari za ušesa vleče v Gornji Grad.

c Zg. Savinjska dolina. „Slov. Gospodar“ je dne 13. marca t. l. objavil članek: „Za korist in lepoto domačega kraja“. Ta članek ima gotovo jako blagi namen in naša želja je tudi samo ta, da bi lepe in blage besede padle na rodovitna tla. Ceste so gotovo jako važne. Lepe in udobne ceste pričajo, da skrbi prebivalstvo za lepoto svojega domačega kraja. Poprej je bil v vsaki vasi vaški načelnik, kojega glavna skrbi je bila, da so posestniki ceste, katere so potrebovali, brezplačno posipali. Sedaj pa posestniki nočejo tega več storiti ter pravijo, da tlake ni več ter zahtevajo, da se vse ceste vzdržujejo in posipajo na občinske stroške. Le-ti pač ne pomislijo, koliko škodujejo sebi in drugim, kajti vsled tega silno rastejo občinske doklade, katere moramo plačevati in katere postajajo že naravnost neznosne. Ako bi pa ceste sami posipali, bi prihranili mnogo stroškov občini in bi tako mnogo storili za povzdigo splošnega blagostanja med občani. Da torej ne bodemo imeli še večjih občinskih doklad, delujmo vsi v pravi krščanski ljubezni za blagostanje in lepoto domačega kraja ter skrbimo, da se ceste ne bodo posipale na stroške občine, ampak storimo to sami v pravi krščanski ljubezni, kar nam bo vsem tudi v korist in gmetno blagostanje.

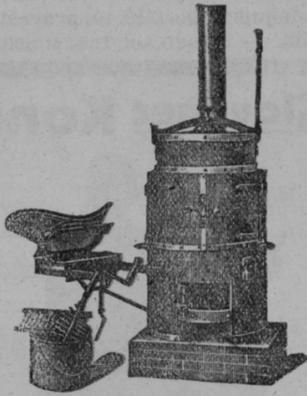
Agitirajte za naš list!

„Titania“

886

Nenavadno hiter razvoj pare. Pošilja se na poskušnjo. Tisoči že v rabi. Zahtevajte cenike.

brzoparilniki za

živinsko krmo.

Vsako kurivo porabljivo. 70 odst. kuriva se prihrani. Zastopniki se iščejo „Titania“ parilnik se lahko uporabi tudi za kuhanje žganja če se pridene zato posebna priprava.

narejeni iz kovanega železa in kovinaste pločevine, torej nepokverljivi.

„Titania-Werke“, Wels 136, Zgor. Avstrijsko. Največja specialna tovarna za parilnike na Avstro-Ogrskem. Glavno zastopstvo **Franc Asen**, Gradec, Marlagasse 22.

Pozor! Velecenjeni Pozor!

g. posestniki zemljišč in vrtov!

Samo izborna blago!

Točna postrežba!

Spomlad je nastopila in Vas pozivlja, da obdelate svoje travnike, polje in vrte. Kakor Vam je znano, dobivajo se najboljša in najbolj zdrava **gozdna, deteljna, travna in zelenjadna semena**

le v obče znani specerijski in semenski trgovini tvrdke

M. Berdajs v Mariboru

na Zofijinem trgu Za prijazna naročila se najtopleje priporoča z odličnim spoštovanjem

M. Berdajs.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk: Bösendorfer, H. Heitzman (najboljše pianini), Stelzhamer in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edinole **A. Breznik, Liubljana** sodno zapris. strokovnjak in učitelj „Glasb. Matice“ Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikatov ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri meni vsakdo na obroke po prvovrsten instrument gori imenovanih slovitih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri meni klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloga najb. violin, harmonik, ceter, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglasevanje in popravila točno in cenno. 963

TOMAŽEVA ŽLINDRA

(vpisana znamka).

je izborna važno gnojilno sredstvo za vse sadeže na vseh vrstah zemlje. Pomnoži dohodek po dobičkonosnem načinu. Uporaba istega ni vezana na noben letni čas.

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« je priznana najizbornejše blago neskarjene kakovosti. Zategadelj naj zahteva vsak poljedelec

Tomaževo žindro »zvezdna znamka«, kajti zvezda na vreči in plombi daje poročstvo za čisti in polnovredni izdelek.

Pozor!

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« se v originalnih vrečah prodaja pri sledečih trgovcih.

Otmar Diermajer, Ormož | Alojz Maček, Maribor, | Ed. Suppanz, Pristava, Peter Majdič, Celje, | Alojz Pinter, Sl. Bistrica, N. Zanier, Št. Pavel p. Pr.

Kjer ni nobene prodajalne se naj obrne naravnost na:

„Thomasfosfatfabriken“ Z. Z. O. Z. Berlin W 35.

Pred manjvrednim blagom se svari.

Trgovina s specerijskim blagom Trgovina z moko in dežel. pridelki

Solidna postrežba!

Ivan Ravnikar, Celje

Graška cesta št. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiya semena** n. pr. **jamčeno domačo** in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od tvrdke **Mauthner**.

Na drobno in na debelo!

Glavna zaloga vrvarskega blaga Glavna zaloga suhih in olnat. barv

1169 Dobro blago točna postrežba **Kdor** Edina slov. trgovina z železino si hoče prihraniti denar kupuje vse v slov. trgovini **Ivan Veselič & drug** v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor sukna, druka, hladčevine, platna itd. Vse vrste specerije, najfinejše moke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, suhe gobe, perutnino vedno po najboljših dnevnih cenah.

K. in R. Ježek tovarna strojev, livarna železa in kovine, MARIBOR, Meljska cesta 103

priporoča svoje raznovrstne poljedeljske stroje, mlino, priprave za žage, transmisije, vodovode, studenčne sesalke, kakor tudi motore prve vrste itd. pod ugodnimi plačilnimi pogoji. 376

Lastna delavnica za popravila poljedeljskih strojev v MARIBORU.

Ni več potrebno

naročevati slabega blaga za dragi denar, ki ga razpošiljajo nekatere tuje tvrdke. Ako želite dobiti sveže novomodno in po ceni blago za obleke predpasnike, svilne in druge robe, vse vrste perila, nogavice, moške in fantovske obleke, srajce, kravate itd., pišite takoj na ravno-kar novo urejeno

Prvo spodnještajersko razpošiljalnico

J. N. Šoštarich, Maribor, Gosposka ulica št. 5

da Vam pošlje vzorce, dobite jih zastoj in poštne prosto. Šivilje in krojači dobijo popust. Postrežba je točna in strogo solidna. Če pridete v Maribor, ogledajte si to trgovino in kupite vse Vaše potrebščine, bode zelo zadovoljni. Pazite pa na slovenski napis, da ne zamenjate te trgovine s kako drugo, ki se tako glasi, piše pa Schosteritsch ali Schusteritsch. Pravilno je samo J. N. Šoštarich, Maribor, Gosposka ul. 5.

Trgovina s specerijskim blagom Na drobno! Na debelo! Trgovina z moko in dežel. pridelki

Ivan Ravnikar Celje, Graška cesta 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam **zanesljiva kaljiya semena** n. pr. **jamčeno domačo** in nemško deteljo, peso rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična od tvrdke **Mauthner**. 65

Glavna zaloga vrvarskega blaga Solidna postrežba. Glavna zaloga suhih in oljnatih barv

Gornjo Thomaževo žindro, kakor tudi vsa druga umetna gnojila: kalijevo sol, kajnit, čilski soliter, žveplenokisli amonjak, superfosfat itd. ima v zalogi in prodaja na cele vagone kakor tudi na drobno **Veletrgovina z železino „Merkur“ P. Majdič, Celje.** 237

Velika narodna trgovina Karl Vanič : Celje

Narodni dom

81 priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno k asne novosti za pomladanske obleke, po zelo nizkih cenah, Ostanke pod ceno. Postrežba točna in solidna. Vzorci na razpolago.

Štefan Kaufman

trgovina z železino v Radgoni

priporoča najboljše ocelne, motike in lopate, pravo štajersko železo po najnižji ceni in solidni postrežbi. 393

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom priporoča zelo lepo cepljeno trsje na Pip, portalis, burgundec, beli rilek in silvanec trsnicar in posestnik Fr. Bračko, Sv. Peter pri Mariboru. 145

Zdravilišče z žveplom. Varaždinske Toplice (Hirvaško).

Železniško in poštna postaja, telefon, brzojav. **Novo zdravilišče z elekt. razsvetljavo.** Staroznana, radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti **protinu, revmatizmu, ischias i. t. d.** Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih. **Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.** Prospekte pošilja gratis. 530 Prospekte pošilja gratis.

Franc Pleteršek, zaloga pohištva Maribor, Koroška cesta št. 10 nasproti Cirilove tiskarne

priporoča svojo bogato zalogo poliranega, motno iz trdega lesa nareto pohištvo, za spalnice, jedilnice in kuhinje. Divane, vložke, matrace, stole in ogledala. Otroške železne poselje. Vse domače delo, solidno tako, da je vsaki odjemalec zadovoljen. Prav nizke cene. Krščansko ljudstvo kupuj pri Slovencu. 61

Darila za birmance!

Kmalu pride zopet čas, do bodoje prevzv. knez in škof delili po mnogih župnijah zakrament sv. birmance. Navadno dobijo birmanci od svojih botrov tudi primerna darila. Mnogokrat dela botrom največ preglavice, kako darilo naj bi dali svojim birmancem. Po našem mnenju je najboljša, da naložijo botri birmancu, ako je mogoče, primerno svoto denarja v posojilnici in otroku izročijo knjižico ter birmanca tako učijo štediti. Za spomin pa mu naj še kupijo lep molitvenik in lep rožni venec. A pri nakupovanju molitvenikov naj botri ne gledajo na lepo vezavo, na krasne platinice, temveč na lepo vsebino molitvenika. Zato upamo, da bomo botrom ustregli, ako jim nasvetujemo, katere molitvenike naj kupijo svojim birmancem za spomin.

Mi najbolj priporočamo sledeče molitvenike:

1. Sv. opravilo

Spisal župnik Jožef Čede, natisnila in založila Tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Ta molitvenik je sestavljen natančno po katekizmu in obrednih knjigah. Obsega krasno in poučno razlago celega cerkvenega leta. Ima vse navadne pobožnosti, 6 raznih sv. maš, pouk o zakramentih, molitve za popoldansko službo božjo in 73 najlepših pesmi. Ta molitvenik najtopleje priporočamo kot darilo za birmance. Stane pa z rudečo obrezo K 1'30, v zlati obrezi pa se dobi v raznih finih vezavah po K 1'50, 1'70, 2'60 in 2'70. Primeren je za birmance od 10 let naprej.

2. Malo sv. opravilo.

Ta je krajši posnetek iz prejšnjega molitvenika. Je lep in poučen ter primeren za otroke od 7 do 10 let. Stane pa v rudeči obrezi 70 vin., v zlati pa 1 K.

3. Prijatelj otroški.

Spisal dr. J. Somrek. Ta molitvenik je prav primeren za otroke od 7. do 10. leta. Je jako poučen in obširen ter stane v priprosti vezavi 40 vin., z zlato obrezo pa 50 vin.

jo se vsi ti molitveniki v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

4. Venec pobožnih molitev in sv. pesmi.

Ni ga molitvenika, ki bi imel tako krasno premissljevaja in tako pobožno navdahnjene molitvice, kakor je ta. Obsega tudi nad 600 prelepih cerkvenih pesmi. — Primeren je posebno za birmance obojega spola, ki imajo glas za petje. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni zlati obrezi 3 K 50 vin., v fini vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

5. Družbine bukvice.

Spisal J. Rozman. To je molitvenik za vsa krščanska dekleta, ali so pri Marijini družbi ali ne. Mirno lahko rečemo: Za dekleta ni boljšega molitvenika kakor je ta. Ta knjiga je primerna za dekleta od 12. leta naprej. Stane v rudeči obrezi 3 K, v navadni vezavi z zlato obrezo 3 K 50 vin., v krasni vezavi pa 4 K in 4 K 20 vin.

Te molitvenike torej botrom res iz prepričanja priporočamo kot primerna darila za birmance. Dobi- boru, kamor se naj piše po-nje. Poština stane za prve tri 10 vin., za zadnja dva pa 20 vin.

V Tiskarni sv. Cirila v Mariboru pa se dobijo tudi lepi rožni veneci vsake vrste od 15 vin. do 2 K 50 vin. komad.

Botri, poslužite se pri nakupovanju birmanskih daril letos posebno Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta, št. 5. Tiskarna je naše domače, slovensko podjetje, ki vam bo točno in dobro postregla!

Najboljša vsakovrstna dalmatinska vina se dobe edino-le pri: razpošiljalnici in zalogi dalmatinskih vin Glavni trg 8 Celje Glavni trg 8
Zahtevajte cenike!

Kdor potrebuje **lepo, dobro blago** za ve-like ali male, naj pride v 540

Seršenovo narodno trgovino v Ljutomer.

Tam najde jako dosti tudi najfinejšega, najboljšega blaga po skrajno nizki ceni, štofe za moške obleke, najmanj 50—60% ceneje, kakor tisti, ki naročuje od drugod.

V kratkem imamo sv. birmo; kdor kupi za birmance najmanj za 10 K, dobi molitve-nik v zlati obrezi. Vsakovrstnega platna, štofa, svile, cajga, volne, domačega druka, žame-ta, svilnatih robcev, je ogromna množina na izber.

Franc Seršen v Ljutomeru.

Tovarna za kemične izdelke v Hrastniku

priporoča kmetovalcem superfosfat iz koščene moke in rudninski superfosfat, nadalje razne vrste mešanih gnojil, ki vsebujejo vse, za zemljo potrebne redilne snovi.

Za gnojenje hmeljišč najboljša znamka: Kali-amonijak-superfosfat. 502

Najboljše sredstvo proti

PERONOSPORI FORHIN

je večkrat zboljšana bordelajska mešanica v gotovem stanju. Jamči za dober uspeh tudi na mokrem listju. Rabljiv tudi pri rosi. — Se ne vsede. Brez števila priporočljivih pisem!

Sadje in vinorejci rabite v lastnem interesu „bakreno-žvep- leni prašek“ proti plesnobi „Bagol“ za uničenje črva kiseljak „kalifornski drobec“ proti sadnim škod- ljivcem, gosenični lim proti gosenicam itd., „Laurina“ za poletno pokončevanje škodljivcev, „Lauril-karbolini“ za pokončevanje po zimi, „Lauril-drevesni vosek“ za cepljenje, „lhneumin“ za ne- žne cvetlice, „Nikotin Quassia izvleček“ za škropljenje drevesnic, „Topomor“ proti poljskim mišim, „Pampil“ proti osam in dru- gim žuželkam. — Zahtevajte natančni popis in podatke o upo- rabi zastoj in poštnine prosto od glavnega zastopa „Forhin“ tovarna za izdelavo sestav za škropljenje vinogradov:

Konstantia Ziffer, Dunaj XIX,
 513 Gatterburggasse 23. (Bock-Herzfeld).

FLORIAN

694-9

ta je prijatelj naš pravi,
 Ki nas krepi,
 Da smo čvrsti in zdravi!

Želodčni liker „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Varujte se ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rast- linske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

A. VIHAR

Koroška ceste 53 Maribor Hengasse 2 in 4

se priporočata v izdelovanje vseh v to stroko spada- jočih mizarških del, kakor: za stavbe hiš, pohištvo za stanovanja, stole, cerkve, prodajalne in pisarne; izdelujeta portale in prevzameta vsakovrstna popra- vila. — Strogo solidna, najcenejša in hitra postrežba.

Slovenec Konrad Skaza

St. Ulrich Gröden Tirolsko.

Atelir za vsa umetna cerkvena dela.

Slovenske cenike zastoj in franko. Za vsaki po- ljubni kip originalne foto- g afije za oltarje itd. ori- ginalne načrte pošljem hi- tro in brezplačno. Velika zaloga sv. razpel in olnato tiskanih na platno navle- čeno Vsakemu, tudi naj- manjšemu naročilu pri- datek. Pri večjem naročilu in promptnem plačilu pri- meren popust. 838

Cene brezkonkurenčne. XXXXXXXXX

Velika razpošiljalnica

Bratje Lechner

-- Gradec, železna hiša --

služi vsem slojem kot najcenejši vir za na- kupovanje.

Prosim zahtevajte!

vzorci in cenike o modnem blagu — la- neneha blaga — blaga za gospode — rezno blago — manufakturno blago — oprave za novoporočence.

To ničesar ne stane

vendar vsakemu dobro služi. Če pridete v Gradec, poskusite kupiti pri nas blago.

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj in najhit. vožnja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana
 konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
 v hiši Kmetske posojilnice, nasproti znane go- stilne „Figabirt“ 375

POSOJILNICA v MARIBORU

v lastni hiši v Narodnem domu.

Hranilne vloge sprejema in jih obrestuje: na vložne knjižice po 4 1/2% oz. vloge proti odpovedi po 4 3/4% Naložbe v tekočem računu se obrestujejo po dogovoru.

Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila se dajejo na zastavo in osebni kredit. Eskomptujejo se menice ter otvarjajo krediti v tekočem računu.

Vplačani deleži K 126.100 — Rezervni zaklad K 344-683-87.

180

Lastno premoženje zadruga K 534.382'17.

Vabilo
k
občnemu zboru,

Hranilnice in posojilnice v Svečini,
ki bo v nedeljo, dne 4. maja 1913 ob 3. uri popoldne
v posojilniških prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrjenje računskega zaključka za leto 1912.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

555
Odbor.

VABILO na
redni občni zbor

Posojilnice pri Sv. Lenartu v Slov. gor.
registrirane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se vrši v ponedeljek, dne 5. maja t. l. ob 10. uri
popoldne v veliki dvorani Arnuševе gostilne.

Dnevni red:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo računskega pregledovalca.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1912.
5. Razdelitev čistega dobička.
6. Volitev načelstva.
7. Volitev računskega pregledovalca in njega namestnika.
8. Nasveti in slučajnosti.

557

K obilni udeležbi vabi
za odbor

J. Janžekovič,
t. č. načelnik.

**Dobro in po ceni kupite v trgovini
Alojzija Vršič v Ljutomeru**

Priporočam vsakovrstno manufakturno blago, naj-
lepše volnene obleke za ženske, za **birmo** krasne
bele obleke, batiste, platno, venčke, najnovjše svil-
nate robe. — Gotove obleke iz šofa in cajga
vsake velikosti, lepe srajce bele in pisane in vse
drugo izgotovljeno perilo. Obuvala vsake velikosti
za otroke, ženske in moške. Voščene in mlečne
sveče za cerkve, pogrebe in dr.

Botri! Za birmo najlepša darila: molitveniki in rožni
venci. 549

Petrolin
voda za lase
upliva gotovo proti
proti izpadanju las in luskinam

pospešuje novo rast lasi in brk, in
služi za splošno gojenje las. Uradno
preizkušeno in od zdravnikov pripo-
ročano. Na tisoče atestov od zdravni-
kov in lajkov. Steklenica K 3.— in
K 1.50. Pristno le iz trdke: P.
Schmidbauerjev nasl., Solnograd. —
Petrol-lasno olje za drobeče lasi K 1.0
Se dobi v večini vseh lekarnah in
drožerijah.

P. Schmidbauerjev naslednik,
kemični laboratorij
Solnograd. Bahnhofstrasse 29.

Dobi se: v Mariboru v lekarni König, drožerijah K. Wolf, M.
Wolfram; v Celju: O. Schwarzl in dr.; v Radgoni: Max Leyrer, lekarna.

Srečke v korist „Slovenski Straži“!
5 glavnih dobitkov

90.000, 40.000, 30.000, 20.000 in 10.000 kron, oziroma frankov in lir
zadene tekom meseca majnika
v srečnem slučaju že z vplačilom samo 5 kron, kdor naroči izborno
skupino po 5 srečk na 70 mesečnih obrokov po 5 K.

15 žrebanj vsako leto!

Zahtevajte obširno majnikovo poročilo o srečkah! Iz njegove vsebine:
Za eno krono 100.000 frankov! — Poročilo razpošilja in naročila spre-
jema za „Slovensko Stražo“ g. Valentin Urbančič, Ljubljana. 750

Priporočilo.

Štefan Erhatič, mizarski mojster v Rušah pri
Mariboru se priporoča cenj. občinstvu za izvržitev
vseh mizarskih del bodisi za pohištva ali stavbe.
Vsako delo izvršim solidno in po zmernih
cenah. 532

Štefan Erhatič.

**Serravallovo
železnato kina-vino**

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
:: lika in častni diplom k zlati kolajni ::

Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
kvrne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izbojen okus. Nad 7000 zdrav-
niških spričeval.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcola.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2.60 in
445 po 1 liter & K 4.80.

.... HALO
Prave kranjske klobase

velike, par 40 vin., katere odpo-
silja od 5 kg naprej Karol Novak,
Sp. Šiška pri Ljubljani. 536

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec
korenin „Ria-mazilo“ Vašega kur-
jega očesa, bradavice, trde keže v
treh dneh brez bolečine ne odpra-
vi. Cena ene posodice z garancij-
skim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašau
I. poštni predal 12/76 (Ogrsko).“

**Cepljeno trsje in
ključi.**

Vinogradnikom naznanjam, da
imam veliko množino ameriškanskih
trt na prodaj. Seznam trt: pošip,
rulandec b, silvanec, žlahtnina,
rudca in bela, ranfol, portugizec,
veltinec, laški rizling, kapčina,
muškati silvanec. Več tisoč koren-
jakov, Riparia Port., Vitis Salo-
nis, Montikola in kljucev. Velika
množina Riparia Portalis-Montico-
la. Cena po dogovoru. Janez Verb-
njak, trsnicar Breg pri Ptuj. 196

Vse pritožbe o želodcu
so nasledki slabe nabave.

Domače sredstvo, ki je napravljeno iz izbrano najboljših
in učinkujočih zdravilnih zelišč, sredstvo, ki vzbuja tek
in pospešuje prebavo, sredstvo, ki lahko odvaja in od-
stranjuje posledice nezmernosti, napačne diete, prehlada,
posledice sedenja in zapečenosti kakor
gorečico, napetost, preobilo tvoritev
kislin in krčevito bolelost, sredstvo, ki
vse to ublaži ali pa odstrani, je „Dr.
Rosa-Balzam za želodec“ iz lekarne
B. Fragnerja v Pragi.

Svarilo! Vsi deli zavoja nosijo po-
stavno določeni varstveni znak.

Razpošilja se vsak dan.

Ena steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Po pošti, če se
pošlje napre K 1.50, se pošlje mala steklenica, za K 4.70
dve veliki steklenici, za 8 K štiri velike, za 22 K štiri-
najst velikih steklenic franko na vse postaje avstro-ogr-
ske monarhije. Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Izdelovalec in **B. Fragner**, lekarnar, c. kr. dvor.
glavna zaloga **B. Fragner**, zal. Praga III. št. 203.
Dobi se v lekarnah v Mariboru: W. A. König, Frid. Prull,
Viktor Savost.

Centenemu občinstvu priporoča

TISKARNA SV. CIRILA

Koroška cesta 5 Maribor lastna hiša

svojo izredno bogato zalogo devocijalij kakor:

Podobe: stenske v vsaki obliki, pri-
proste in fine, tudi podobe v okvirju
po primernih cenah.

Podobice: male, raznovrstne, najcenejše
in najfinjše po primern. cenah 100
kom. od 70 v. naprej do 12 K.

Podobice kot spomin na prvo sveto
obhajilo: najrazličnejše vrste popol-
noma po tovarniških cenah.

Križe: lepe, fino izdelane, razne ve-
likosti, stoječe in stenske, lesene in
nikljaste, tudi oksidirane. Oskrbimo
tudi podobe (korpuse) križanega za
velike poljske križe po izredno niz-
kih cenah.

Rožne vence: lesene, koščene, biserne,
iz kokosa po raznih cenah. Posebno
priporočamo cene rožne vence za
otroke, tucat po 1 krono in višje.

Svetinjice: iz aluminija za Marijine
družbe razne velikosti tudi s traki;
svetinjice, ki nadomestijo škapulir,
čudodelne in razne druge.

Škapulirje: krmeljski škapulir, pe-
terni škapulir, škapulir sv. Frančiška,
Srca Jezusovega in druge. Pri-
poročamo pa mesto škapulirjev ku-
povati svetinjice, ki nadomeščajo
škapulirje, t. j. take, ki imajo na
eni strani podobo Srca Jezusovega,
na drugi pa kako-koli podobo Ma-
tere božje.

Posebno še priporočamo krasne
molitvenike:

Vence pobožnih molitev in svetih
pesmi. Obsega izvrstna premisljevanja
in 600 cerkv. pesmi. Stane rud. obr.
3 K, zlata K 3.50 in pa 4 K. Pesmi
se dobijo tudi za-se po 2 K.

Družbine bakvice za dekleta posebno

Dekliških družb. Izvrsten molitvenik!
Rur. obr. 3 K; zlata K 1.50 in 4 K.
Sv. Oprevalo, najbolj poudčen molit-
venik, ker ima razlago celega cerkv.
leta. Rud. obr. K 1.20; zlata K 1.50
in 2 K.

Premisljevanje o življenju Jezusa
Kristusa obsega premisljevanje za
vsak dan celega leta v 2 delih. Oba
dela v platno vezana z rud. obr. 7 K.
Malo sv. opravilo za mladino silno
poudčno. Ru. obr. 70 vin.; zlata 1 K.
V zalogi imamo tudi druge molitve-
nike kakor: Hodi za Kristusom,
Ključek nebeški, Marija, žalostna
mati, Hoja za Marijo, Prijatelj otroš-
ki, Družbenik Marijini Marija Kral-
jica Sre, Getzemani in Golgota, Raz-
ne Šmarnice, Večna molitev, Hei
brezmadežne in druge.

Sploh v Tiskarni sv. Cirila se dobijo ali oskrbijo vsi sedanji molitveniki!

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega
kolodvora v Mariboru se pod ugod-
nimi pogoji prodajo. Vpraša se
pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru
št. 187. 419

Maksimilijan Poberaj
mestni stavbeni mojster
Maribor, Tegethoffpl. 3
se priporoča za vsa
stavbena dela nova
in stara, strešno krit-
je, betonska dela, iz-
delavo načrtov in
proračunov. Vse toč-
no in po nizkih cenah.

Goričar & Leskovšek, Celje
Graška ulica 7 — podružnica Rofovška ulica 2

Spomladna in poletna sezona:
Nahrbtniki (Rucksäcke) v veliki
izberi po raznih cenah.
Čaše iz papirja in aluminija.
Za veselice: konfeti, serpentine,
papirnati krožniki, servijete.
Lampijoni, predmeti za šaljive
pošte in srečolove.

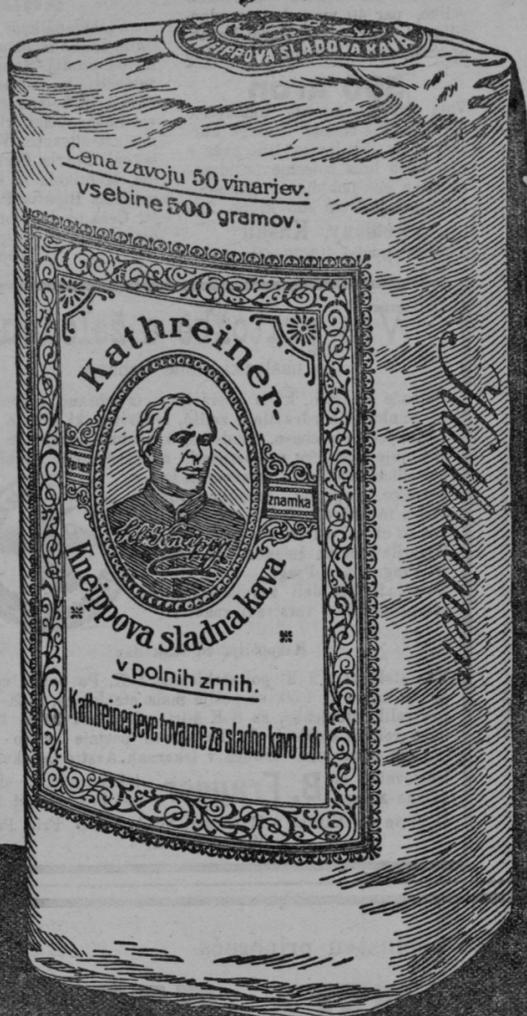
Tovarniška zaloga šolskih in
pisarniških potrebščin.
Lastna zaloga ljudskošolskih
zvezkov in vseh tiskovin za
urade.
Nagrobni venci in traki.
Dopisnice savinjskih planin in
druge.

Solidno blago. Nizke cene. Točna postrežba.

**LJUDSKA HRANILNICA IN
POSOJILNICA V CELJU**

registrirana zadruga z neomejeno zavezo
v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po
5%
od dne vloge do dne vzdiga
počenši s 1. januarjem 1913.
Rentni davek plačuje zadruga sama.

Redilno — zdravo — poceni
Za otroke najboljše

Janez Zwilling, trgovski vrtnar

: **MARIBOR** :
Klostergasse 11

proda zaradi pomanjkanja
prostorov

lovorjeva drevesa

v vsaki velikosti za cerkve
in druge dekoracije po prav
nizkih cenah.

Naznanilo preselitve.

Javljam cenjenemu občinstvu in velečastiti duhovščini, da sem kupil posestvo »Meljski dvor« (Mellinghof) v Mariboru, **Roseggerjeva ulica 16 in 18** ter sem dne 1. aprila t. l. tje preselil svojo pisarno in in delavnico iz Fabriksgasse 17.

Zajedno naznanjam, da sem zopet pričel z obratom **opekarne v Mellinghofu**, ter da imam vselej veliko zalogo dobre na roko izdelane **opeke, strešne opeke ter one za zidavo**.

Priporočam se nadalje za napravo vsakovrstnih novih stavb, popravil, za napravo načrtov in proračunov, ki jih izvršujem v najkrajšem času po najnižjih cenah.

Izrekam pristrčno zahvalo za vse mi dosedaj izkazano zaupanje ter prosim za nadaljno naklonjenost tudi v mojem novem obratu, zagotavljajoč reelne in točne postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

Julij Glaser, mestni stavbeni mojster v Mariboru.

Da je priročno za moje cenj. odjemalce, imam tudi na mojem prejšnjem prostoru v Fabriksgasse št. 17 pri g. Ferd. Rogaču sprejemnico za naročila.

Vsakdo se naj prepriča,

da je praško domače mazilo pri vsaki hiši
neobhodno potrebno.

Že 40 let se je izkazalo mečilno vlačno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Ena pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice za 7 K, po deset pušic poštine prosto na vsako postajo avstr.-ogrsk. monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja, cene in varstveno znamko. Pristno je po 70 vin.

Izdelovatelj in glavni založnik **B. Fagner**, lekarnar in dvor. zal. Praga II., t. 203.

Zaloga v Mariboru: lekarna W. A. König, Friedrich Prull, Viktor Savost. Pozor na ime izdelka.

Za birmo najnovejše volneno blago, batisti, čefirji židane rute, vence za dekleta, kakor tudi najnovejša izbira za možke in za fante za obleke, klobuki, srajce itd. po znižanih cenah pri

561

Jos. Druškoviču v Slov. Gradu.

Sanatorij „MIRNI DOM,“

p. Gornja Kungota pri Mariboru.

Zdravišče za živčne in notranje bolezni z individualnim zdravljenjem z izvrstno oskrbo in zmernimi cenami. Medicinalne kopeli. Lastnik in šef zdravnik

Dr. Fr. Čeh.

Ženske

morajo tako v borni koči, kakor v najlepši palači strogo paziti na zdravje, kajti žena je

neizogibno potrebna

v hiši kakor v vsaki družini. Zdravje žen je v ožji zvezi s snago njenega telesa in se radi tega ne more dovolj tople priporočati **da rabi** za gojitev svojega telesa kakor tudi kot razkuževalno sredstvo n. pr. Lysoform. Velike važnosti je, da se vsi deli telesa

vsak dan

dobro osnažijo in se rabi za to le mlačno vodo in malo Lysoforma. Če ženske vsak dan opravijo svojo

toaletno

in rabijo Lysoform, se ubranijo raznih nalezljivih bolezni in njihov posledic. Nujno se torej priporoča, da je povsod

Lysoform

v zalogi, kateri takoj odpravi neprijetni duh in pot. — Le napravite en poskus! Originalna steklenica se dobi v vsaki lekarni in drožeriji za 80. vinarjev.

Zanimivo knjigo o »zdravju in razkuževanju«, vam pošiljam zastonj in poštine prosto. **A. C. Hubmann, referent „Lysoform-delavnic“, Dunaj XX. Petrasehgasse 4.** (—Mosse 44)

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica števil. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po $4\frac{1}{2}\%$, proti tri mesečni odpovedi po $4\frac{3}{4}\%$. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjžice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5% , na vknjižbo sploh po $5\frac{1}{2}\%$, na vknjižbo in poroštvo po $5\frac{3}{4}\%$ in na osebni kredit po 6% . Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvemši praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in rošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.